

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

6 Ιουλίου 2017

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2297

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 1927

Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων στο πλαίσιο του Μέτρου 19 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ – Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014-2020. (ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΕΓΤΑΑ: 20.000.000 €)

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, ως εκάστοτε έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί.

2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, ως εκάστοτε έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί.

3. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), ως εκάστοτε έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί.

4. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).

5. Το π.δ. 107/2014 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (ΦΕΚ Α' 174), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 45 του ν. 4305/2014 (ΦΕΚ Α' 237).

6. Το π.δ. 24/2015 «Σύσταση και Μετονομασία Υπουργείων, μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων» (ΦΕΚ Α' 20)

7. Το π.δ. 73/2015 (ΦΕΚ Α' 116) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

8. Το π.δ. 70/2015 (ΦΕΚ Α' 114) «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού».

9. Το π.δ. 60/2007 (ΦΕΚ Α' 64), το οποίο εφαρμόζεται αναλογικά ειδικά ως προς τις προϋποθέσεις για την προσωπική κατάσταση του υποψηφίου φορέα και στο μέτρο που δεν προσκρούει στον νόμο 4281/2014 (ΦΕΚ Α' 160), όπως ισχύει, ο οποίος και το καταργεί από 30.04.2016.

10. Τις διατάξεις του ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ Α' 297) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 265) και ιδίως του άρθρου 69 αυτού, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

11. Τον νόμο 2690/1999 (ΦΕΚ Α' 45/9.3.1999) με τον οποίο κυρώθηκε ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας.

12. Την αριθ. 135073/03-02-2011 (ΦΕΚ Β' 315) κοινή υπουργική απόφαση των Υφυπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυ-

βέρνησης και των Υπουργών Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 324005/09-09-2008 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων "Αναδιάρθρωση, αρμοδιότητες και κατανομή προσωπικού Ειδικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013" (ΦΕΚ Β' 1886)».

13. Την αριθ. C (2014) 7801/29.10.2014 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Συμφωνικού Εταιρικής Σχέσης της Ελλάδας.

14. Την αριθ. C (2015) 9170/11.12.2015 απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020.

15. Το γεγονός ότι από την έκδοση της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΚΑΛΕΙ

Τους φορείς που εμπíπτουν στην κατηγορία των δυνητικών Δικαιούχων, όπως αυτοί περιγράφονται στην παράγραφο 3 της παρούσας πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων, προκειμένου να ενταχθούν και να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Μέτρου 19 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ – Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014-2020, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις, που αναλύονται παρακάτω στο κείμενο της παρούσας Πρόσκλησης.

1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2014 – 2020

1.1 Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη

Κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 σε εφαρμογή των άρθρων 10 και 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για τα ΕΔΕΤ και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΤΣ και το ΕΤΘΑ και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 καταρτίστηκε από το Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ 2014-2020).

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, βρίσκει εφαρμογή η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη, η οποία καλείται να συμπληρώσει και να μεγιστοποιήσει τα οφέλη από την άσκηση των τομεακών πολιτικών και των προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης.

Η διαπίστωση του σύγχρονου «περιφερειακού προβλήματος» (με τις ενδείξεις περιορισμού των διαπεριφερειακών ανισοτήτων και έντασης των ενδοπεριφερειακών, γεωγραφικών και ανισοτήτων ειδικών ομάδων πληθυσμού, την εκτεταμένη αποβιομηχάνιση και την αποδιάρθρωση τοπικών και περιφερειακών παραγωγικών συστημάτων), και του «ελληνικού αστικού παράδοξου» [άνισο αστικό ιεραρχικό σύστημα και μονοκεντρικότητα (συγκέντρωση του αστικού πληθυσμού της χώρας στην Αττική και δευτερευόντως στη Θεσσαλονίκη), αστική διάχυση και εγκατάλειψη των κέντρων των πόλεων, υποβάθμιση του φυσικού και δομημένου

αστικού περιβάλλοντος] αλλά και η «γεωγραφία» της χώρας όσον αφορά στη θέση της στην Ευρώπη και τον κόσμο, καθορίζουν την αντίληψη και τις κύριες χωρικές αναπτυξιακές επιλογές των επόμενων χρόνων.

Λαμβάνοντας υπ' όψη τις ειδικές χωρικές αναπτυξιακές ανάγκες και δυνατότητες ανάπτυξης του συνόλου της χώρας καθώς και την νέα αναπτυξιακή στρατηγική που διέπει το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης, η νέα προσέγγιση για την Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη στο πλαίσιο του Ε.Σ.Π.Α. 2014-2020, ορίζει ως στρατηγικούς στόχους την επίτευξη της απασχόλησης, της κοινωνικής συνοχής και της διατήρησης των πόρων, εστιάζοντας στη φέρουσα δυνατότητα και τις ιδιαίτερες ανάγκες των επιμέρους χωρικών ενοτήτων χρησιμοποιώντας ως κινητήρες της, την ανταγωνιστικότητα και την τοπική επιχειρηματικότητα.

Για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, ο σχεδιασμός της Ολοκληρωμένης Προσέγγισης γίνεται με επικέντρωση στις επενδυτικές προτεραιότητες ανά Διαρθρωτικό Ταμείο που εξυπηρετούν θεματικούς στόχους, στην επίτευξη των οποίων είχε σημειωθεί υστέρηση σε προηγούμενες περιόδους, με σύνδεση των παρεμβάσεων στις λοιπές επενδυτικές προτεραιότητες με αυτούς τους θεματικούς στόχους, με δόμηση των προαναφερθέντων εργαλείων ώστε να επιτυγχάνεται μόχλευση πόρων, ενώ ο γενικότερος σχεδιασμός τους θα πρέπει να συμβάλει απαραίτητα στην τόνωση της απασχόλησης και στην αντιμετώπιση της κρίσης. Στόχος είναι η χρηματοδότηση της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης από τα ταμεία ΕΓΤΑΑ, ΕΤΘΑ, ΕΚΤ και ΕΤΠΑ καθώς και η σταδιακή εφαρμογή των εργαλείων της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης σε κάθε χωρική ενότητα, ξεκινώντας με πιλοτικά σχέδια και προχωρώντας σε παρεμβάσεις σύμφωνα με τις προβλέψεις της συγκεκριμένης χωρικής στρατηγικής.

Ένα από τα εργαλεία εφαρμογής της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης είναι η "Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD)", η οποία επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων σε ορισμένο χωρικό επίπεδο, εκεί δηλαδή όπου εκδηλώνονται οι ανισότητες, δρουν οι μακροπρόθεσμοι παράγοντες δημιουργίας τους και υπάρχει το ενδογενές δυναμικό για την αντιστροφή τους.

1.2 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020 (ΠΑΑ 2014-2020)

Σε εφαρμογή του άρθρου 6 του Κανονισμού 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου, λαμβάνοντας υπόψη και το ΕΣΠΑ 2014-2020, καταρτίστηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020).

Η στρατηγική του ΠΑΑ 2014-2020 σχεδιάστηκε λαμβάνοντας υπόψη:

- Τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.
- Τους στόχους για την αγροτική ανάπτυξη, την περίοδο 2014-2020.
- Τους στόχους του Πυλώνα Ι της ΚΑΠ.

- Το έγγραφο θέσεων της ΕΕ για την Ελλάδα.
- Τις προτεραιότητες του Προγράμματος Προσαρμογής, που ενσωματώνουν και τις συστάσεις του Συμβουλίου για το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων.
- Την υλοποίηση του ΠΑΑ 2007-2013.
- Τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα της εταιρικής σχέσης και ιδιαίτερα των Θεματικών ομάδων Στρατηγικού Σχεδιασμού (ΘΟΣΣ).
- Τους εθνικούς και ενωσιακούς στόχους του Σύμφωνου Εταιρικής Σχέσης (ΕΣΠΑ 2014-2020).
- Τα αποτελέσματα της SWOT και τον προσδιορισμό των αναγκών.
- Τις ενωσιακές και εθνικές πολιτικές για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή.
- Τα αποτελέσματα των 13 περιφερειακών και της εθνικής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, το όραμα για την αγροτική ανάπτυξη, συνοψίζεται ως η «Ολοκληρωμένη ανάπτυξη και βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του αγροτικού χώρου».

Η εθνική στρατηγική διαρθρώνεται γύρω από τρεις αλληλένδετους και συμπληρωματικούς στόχους, που προσβλέπουν στην άμβλυση των επιπτώσεων της μακροχρόνιας ύφεσης, λόγω της υφιστάμενης οικονομικής κρίσης και την επίτευξη των γενικότερων δεσμεύσεων, που έχει αναλάβει η χώρα για την δημοσιονομική εξυγίανση και την επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, ως ακολούθως:

ΣΤ1: Δημιουργία ενός ισχυρού, ανταγωνιστικού και βιώσιμου αγρο-διατροφικού συστήματος.

ΣΤ2: Προαγωγή της αειφορίας του αγρο-διατροφικού συστήματος και των αγροτικών περιοχών.

ΣΤ3: Δημιουργία Βιώσιμων και Πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών.

Στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020 και σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 1303/2013, τον Καν. (ΕΕ) 1305/2013 και με τα οριζόμενα στο ΕΣΠΑ 2014-2020 προβλέπεται η εφαρμογή του εργαλείου της Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων στον αγροτικό χώρο.

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD), βασισμένη στην προσέγγιση LEADER, αποτελεί μια μέθοδο σχεδιασμού και υλοποίησης τοπικών ολοκληρωμένων αναπτυξιακών στρατηγικών, με τη συμμετοχή των εταίρων σε τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, των τοπικών οικονομικών και κοινωνικών φορέων, προκειμένου να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και δημογραφικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές. Η προσέγγιση αυτή συνιστά ένα ιδιαίτερα ισχυρό εργαλείο, ειδικά σε περιόδους κρίσης, που ευελπιστεί να αναδείξει ότι οι τοπικές κοινότητες μπορούν: α) να κάνουν σταθερά βήματα προς πιο αποτελεσματικές μορφές οικονομικής, βιώσιμης και «χωρίς αποκλεισμούς» ανάπτυξης, σύμφωνα με τη στρατηγική «Ορίζοντας 2020», β) να «καινοτομήσουν» όχι αποκλειστικά σε όρους τεχνολογικούς αλλά κυρίως σε όρους αντιμετώπισης των τοπικών προβλημάτων και γ) να ενισχύσουν την κοινωνική συνοχή στις αγροτικές περιοχές.

Οι τοπικοί εταίροι στις αγροτικές περιοχές της χώρας, έχουν μακρόχρονη εμπειρία στο σχεδιασμό και την

υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης μέσω κυρίως του LEADER και των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου (ΟΠΑΑΧ), τα οποία εφαρμόστηκαν από Αναπτυξιακές Εταιρείες. Στη νέα προγραμματική περίοδο, σκοπός είναι να ενισχυθούν «νέες και πιο καινοτόμες» προσεγγίσεις με βάση τα καινούργια αναπτυξιακά δεδομένα και εργαλεία (όπως τάση επιστροφής νέων στην ύπαιθρο, κοινωνικές πρωτοβουλίες, ενίσχυση βραχύνων αλυσίδων και εναλλακτικών καναλιών διάθεσης αγροτικών προϊόντων, διασύνδεση αγροτικού τομέα με τον πολιτισμό, τον τουρισμό και το περιβάλλον), αυξάνοντας σχετικές συνέργειες για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας των αγροτικών περιοχών σύμφωνα με τον αναπτυξιακό και στρατηγικό σχεδιασμό της χώρας για την αγροτική ανάπτυξη.

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων εφαρμόζεται στο πλαίσιο του Μέρους 19 του ΠΑΑ 2014-2020.

2 ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ CLLD - LEADER

2.1 Γενικά στοιχεία για την προσέγγιση LEADER

Κατά το έτος 1991 ξεκίνησε η εφαρμογή της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER (Liaisons Entre Actions de Développement de l' Economie Rurale – Δεσμοί μεταξύ δράσεων για την ανάπτυξη της οικονομίας του αγροτικού χώρου) στη χώρα μας, καθώς και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η οποία αποτέλεσε την αρχή μίας νέας προσέγγισης στην πολιτική αγροτικής ανάπτυξης. Μέσω της LEADER στηρίχθηκε η ολοκληρωμένη και πολυτομεακή ανάπτυξη, ενώ παράλληλα δόθηκε η ευκαιρία στις τοπικές κοινωνίες να σχεδιάσουν και να επιλέξουν οι ίδιες τον τρόπο και τη "διαδρομή" ανάπτυξής τους. Τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα της πρώτης πειραματικής εφαρμογής και η διαπίστωση ότι η Πρωτοβουλία συνέβαλε, αντιστρόφως ανάλογα με τον προϋπολογισμό της, στην ενεργοποίηση του τοπικού πληθυσμού, οδήγησαν σε ένα πιο συστηματικό και ολοκληρωμένο σχεδιασμό της, το LEADER II. Κατά την 2η Προγραμματική Περίοδο η πρωτοβουλία στόχευε στην περαιτέρω ενεργοποίηση του τοπικού πληθυσμού για τον σχεδιασμό εκ των κάτω προς τα επάνω στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης. Η συνέχιση της Πρωτοβουλίας κατά την 3η Προγραμματική Περίοδο, μέσω της ΚΠ LEADER+, η οποία κινήθηκε στη λογική και τη φιλοσοφία των προηγούμενων εφαρμογών, προσπάθησε να εισάγει αλλά και να ενδυναμώσει τους δεσμούς συνεργασίας κυρίως μεταξύ των τοπικών φορέων και κοινωνικών ομάδων προς αποτέλεσμα εφαρμογής μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής. Μετά την εμπειρία τριών περιόδων προγραμματισμού, η πρωτοβουλία LEADER είχε φτάσει σε επίπεδο ωριμότητας ώστε να εφαρμοστεί στις αγροτικές περιοχές στο πλαίσιο του Άξονα 4 του ΠΑΑ 2007-2013 εξυπηρετώντας βασικούς στόχους αυτού. Παράλληλα, για πρώτη φορά η πρωτοβουλία εφαρμόστηκε με επιτυχία και στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013.

Κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, η προσέγγιση LEADER διατηρεί το βασικό στοιχείο της εκ των κάτω προς τα επάνω προσέγγισης στο σχεδιασμό πολυ-

τομεακών τοπικών στρατηγικών και παράλληλα δίδεται η δυνατότητα της πολυταμειακής προσέγγισης (CLLD) καθώς και της διεύρυνσης των περιοχών εφαρμογής. Διατηρούνται στο σύνολο τους οι καινοτόμες προσεγγίσεις των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων και παράλληλα δίδεται η δυνατότητα διεύρυνσης των τοπικών προγραμμάτων ως προς το είδος των σχεδιαζόμενων δράσεων αλλά και των περιοχών εφαρμογής.

Αναλυτικότερα, η πρωτοβουλία CLLD-LEADER περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία (αρθ. 32-35 Καν. (ΕΕ) 1303/13):

- Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης σε τοπική βάση, που προορίζονται για σαφώς χωρικά προσδιορισμένες περιοχές ο πληθυσμός.

- Τοπικές εταιρικές σχέσεις δημόσιου – ιδιωτικού τομέα, καλούμενες «Ομάδες Τοπικής Δράσης» (ΟΤΔ).

- Προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω με εξουσία λήψης αποφάσεων για τις Ομάδες Τοπικής Δράσης όσον αφορά την εκπόνηση και την εφαρμογή μιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.

- Πολυτομεακό σχεδιασμό και υλοποίηση της στρατηγικής με βάση την αλληλεπίδραση μεταξύ φορέων και έργων διαφόρων τομέων της τοπικής οικονομίας.

- Δυνατότητα εφαρμογής μιας πολυταμειακής προσέγγισης.

2.2 Περιοχές εφαρμογής τοπικών προγραμμάτων CLLD/LEADER

Η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων μπορεί να εφαρμοστεί σε αγροτικές περιοχές, οι οποίες πρέπει να είναι συνεκτικές από γεωγραφική, οικονομική και κοινωνική άποψη. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες περιοχές εφαρμογής πρέπει να έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Προτείνονται από τις ΟΤΔ μέσω της «εκ των κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης και αποτελούν προϊόν διαβούλευσης με αντιπροσωπευτικούς φορείς της περιοχής αλλά και τον τοπικό πληθυσμό.

- Διαθέτουν επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοοικονομικών πόρων. Ειδικότερα, ο μόνιμος πληθυσμός της κάθε περιοχής παρέμβασης θα κυμαίνεται μεταξύ 10.000 - 150.000 κατοίκους.

2.2.1 Περιοχές εφαρμογής τοπικών προγραμμάτων CLLD/LEADER του ΠΑΑ

Ειδικότερα, η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων όσον αφορά στο Μέτρο 19 του ΠΑΑ 2014-2020 μπορεί να εφαρμοστεί σε αγροτικές περιοχές, σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Νομού Θεσσαλονίκης και των Δήμων του Νομού Αττικής της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων.

Οι εν λόγω περιοχές πρέπει να αποτελούνται από Τοπικές / Δημοτικές Κοινότητες των οποίων ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός είναι μικρότερος των 15.000 κατοίκων με εξαίρεση τα μικρά νησιά στα οποία δεν ισχύει ο ανωτέρω πληθυσμιακός περιορισμός (αφορά το σύνολο των νησιών της χώρας με εξαίρεση την Κρήτη και την Εύβοια). Προκειμένου να εξυπηρετείται το ανωτέρω πληθυσμιακό όριο ή η τοπική στρατηγική, υπάρχει η δυνατότητα εξαίρεσης ενός ή περισσότερων οικισμών

μιας Τοπικής / Δημοτικής Κοινότητας. Στους εξαιρούμενους οικισμούς δεν επιτρέπονται παρεμβάσεις στις εντός σχεδίου πόλης ή εντός ορίων οικισμού περιοχές. Ο προσδιορισμός του μόνιμου πληθυσμού πραγματοποιείται με βάση τα στοιχεία της τελευταίας επικυρωμένης γενικής απογραφής πληθυσμού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) (Απόφαση 11247/28-12-2012 «αποτελέσματα της απογραφής πληθυσμού – κατοικιών 2011» ΦΕΚ Β/3465/28-12-2012, έτσι όπως ισχύει κάθε φορά).

Οι αναφερόμενες παραπάνω διοικητικές διαιρέσεις (Δήμοι, Δημοτικές και Τοπικές Κοινότητες) αφορούν σε αυτές που θεσπίστηκαν με βάση τη νέα διοικητική διαίρεση της Ελλάδας του Προγράμματος «Καλλικράτης» (βλ. Νόμος 3852/2010, ΦΕΚ 87/τ.Α'/2010) ή σε διοικητικές διαιρέσεις (όπως «Καποδιστριακοί» Δήμοι και Κοινότητες, Νομοί) οι οποίοι είχαν καθοριστεί με το Πρόγραμμα «Καποδιστριας» (βλ. Νόμος 2539/1997 ΦΕΚ 224/τ.Α'/1997) και έχουν αντιστοιχηθεί στις νέες διοικητικές διαιρέσεις του «Καλλικράτη».

Ειδικότερα, για την εφαρμογή του Μέτρου 19 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 θα επιλεγούν κατά μέγιστο αριθμό 50 περιοχές εφαρμογής, οι οποίες συνολικά μπορούν να καλύπτουν έκταση ίση έως και το 100% των επιλέξιμων περιοχών παρέμβασης LEADER. Δεδομένου ότι από την 1η πρόσκληση (ΥΑ 1435.06.2016 [ΦΕΚ 1839/Β/2016]) έχουν επιλεγεί 47 περιοχές εφαρμογής, στόχος της παρούσας πρόσκλησης είναι η επιλογή 3 επιπλέον περιοχών εφαρμογής.

3 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης μπορούν να συμμετέχουν εταιρικά σχήματα / Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) ως φορείς σχεδιασμού και υλοποίησης στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης LEADER, η οποία πρέπει να στοχεύουν σε μία ή σε περισσότερες θεματικές κατευθύνσεις τοπικής ανάπτυξης σε σαφώς προσδιορισμένες αγροτικές περιοχές.

Τα εταιρικά σχήματα, υφιστάμενα ή υπό σύσταση πρέπει να πληρούν τα κάτωθι:

- Συνιστούν νόμιμη κοινή δομή του δημόσιου – ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού τους. Ως ενδεικτικοί εταίροι - μέτοχοι μπορούν να αναφερθούν: ΟΤΑ Α' βαθμού, Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλοι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, φορείς του ευρύτερου Δημοσίου τομέα, συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών, Επιστημονικοί Φορείς, Επιμελητήρια, καθώς και φορείς συλλογικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών συμφερόντων.

- Η εταιρική σχέση να είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 32-35 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013.

- Δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη περιοχή παρέμβασης.

- Το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού τους να διασφαλίζει τη δυνατότητα διαχείρισης δημοσίων / κοινοτικών κονδυλίων.

- Δεν τελούν σε πτώχευση και σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης / εκκαθάρισης και είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμεροι ως προς τις υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις τους.

• Δεν αποτελούν εξωχώρια εταιρεία κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005 όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 5 του ν. 3414/2005.

• Προτείνουν την Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) ως επίπεδο λήψης αποφάσεων για τη διαχείριση και εφαρμογή των τοπικών προγραμμάτων. Η ΕΔΠ πρέπει να αποτελείται από εκπροσώπους δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών κοινωνικοοικονομικών συμφερόντων, στην οποία ούτε ο δημόσιος τομέας ούτε καμία ενιαία ομάδα συμφερόντων δεν αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 49% των δικαιωμάτων ψήφου. Το επίπεδο λήψης αποφάσεων μπορεί να συμπίπτει με το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Φορέα, εφόσον αυτό καλύπτει την αναγκαία σύνθεση. Σε αντίθετη περίπτωση, ως επίπεδο λήψης απόφασης ορίζεται ειδική επιτροπή με απόφαση των αρμόδιων οργάνων του φορέα η σύνθεσή της οποίας πρέπει να ικανοποιεί το ανωτέρω ποσοστό, ενώ παράλληλα η συμμετοχή φορέων που εκπροσωπούν συμφέροντα του Δημοσίου ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή να μην είναι μικρότερη του 30%. Κάθε φορέας μπορεί να συμμετέχει στην ΕΔΠ με δικαίωμα μιας ψήφου. Όλες οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στην ΕΔΠ στοχεύουν στην αποτελεσματική υλοποίηση των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς.

• Η έδρα τους ή παράρτημα αυτής να βρίσκεται εντός της περιοχής εφαρμογής ή στην ευρύτερη περιοχή, εφόσον τεκμηριωμένα εξασφαλίζεται ευχερής πρόσβαση προς και από την περιοχή παρέμβασης.

4 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Η παρούσα πρόσκληση αφορά στην επιλογή:

• των περιοχών που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο του Μέτρου 19 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ – Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014 - 2020,

• των τοπικών εταιρικών σχημάτων / ΟΤΔ που θα σχεδιάσουν και θα εφαρμόσουν τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης στις περιοχές τους,

• των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων που θα εφαρμοστούν στις περιοχές αυτές.

Με την παρούσα πρόσκληση καλούνται οι ενδιαφερόμενοι φορείς να υποβάλουν τις προτάσεις τους τόσο στο πλαίσιο επιλογής της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος, καθώς και του τοπικού εταιρικού σχήματος και της ΟΤΔ, όσο και στο πλαίσιο επιλογής της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης δίνεται η δυνατότητα υποβολής πρότασης που αφορά μόνο στην ενίσχυση μέσω του ΠΑΑ 2014-2020 (Μέτρο 19).

Η υποβολή από έναν φορέα περισσότερων της μιας πρότασης είναι αποδεκτή υπό τον όρο ότι η μία εκ των προτάσεων κυμαίνεται μεταξύ 145.000-150.000 κατοίκων (μόνιμος πληθυσμός). Στις περιπτώσεις αυτές για κάθε επιπλέον πρόταση πρέπει να προσδιορίζεται η διακριτότητα ως προς την ΟΤΔ, την ΕΔΠ και τα γραφεία λειτουργίας της ΟΤΔ.

Οι εν λόγω προτάσεις θα κατατεθούν σε δύο στάδια σύμφωνα και με την παράγραφο 8 της παρούσας πρόσκλησης.

Στην περίπτωση όπου δεν καλυφθεί ο απαιτούμενος αριθμός των περιοχών εφαρμογής, και με την προϋπόθεση ότι υπάρχουν αδιάθετα ποσά στο πλαίσιο Μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020 δύναται να επαναληφθεί η διαδικασία της πρόσκλησης. Ωστόσο, η διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και ένταξης του συνόλου των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων απαιτείται να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι τις 31/12/2017, σύμφωνα και με το άρθρο 33 παρ. 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013.

5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ – ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ

Η Δημόσια Δαπάνη που προβλέπεται στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης
Μέτρο 19 του ΠΑΑ 2014-2020	17.900.000 €	2.100.000 €	20.000.000 €

Τα αναφερόμενα ποσά θεωρούνται ενδεικτικά και δύναται να τροποποιηθούν κατά την εφαρμογή του ΠΑΑ στο πλαίσιο αναθεωρήσεών τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Καν. (ΕΕ) 1305/2013.

Για την προετοιμασία των τοπικών προγραμμάτων η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται στο 100%. Η ενίσχυση χορηγείται στον δικαιούχο με μορφή επιχορήγησης, το ύψος της οποίας υπολογίζεται βάσει επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτές εξειδικεύονται σε σχετικό θεσμικό πλαίσιο, και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 80.000€ ανά πρόταση.

Οι δαπάνες που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο τις προετοιμασίας των τοπικών προγραμμάτων είναι επιλέξιμες εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί από την ημερομηνία έγκρισης του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης / ΕΣΠΑ 2014 – 2020, δηλαδή από τις 29/10/2014, μέχρι και την ημερομηνία υποβολής του Φακέλου Β. Η παρούσα στήριξη δεν καλύπτει δαπάνες που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2007-2013. Οι Φάκελοι Α και Β ενέχουν θέση αιτήσεως στήριξης στο πλαίσιο προετοιμασίας του τοπικού προγράμματος και η σχετική αίτηση πληρωμής θα υποβληθεί μετά και την υποβολή του Φακέλου Β σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο.

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη του κάθε προτεινόμενου προγράμματος τοπικής ανάπτυξης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των οκτώ (8) εκατομμυρίων ευρώ εκτός των περιπτώσεων υποβολής προγράμματος τοπικής ανάπτυξης στο οποίο ο μόνιμος πληθυσμός της περιοχής εφαρμογής είναι άνω των 100.000 κατοίκων, όπου η Δημόσια Δαπάνη μπορεί να ανέλθει έως τα δώδεκα (12) εκατομμύρια ευρώ. Σε κάθε περίπτωση η τελική Δημόσια Δαπάνη του κάθε τοπικού προγράμματος θα διαμορφωθεί βάσει του πληθυσμού της περιοχής εφαρμογής, της βαθμολογίας της προτεινόμενης πρότασης, της ρε-

αλιστικότητας των προτεινόμενων δράσεων, καθώς και το ύψος των διαθέσιμων πιστώσεων. Παράλληλα, για τον υπολογισμό της Δημόσιας Δαπάνης θα ληφθεί υπόψη και η κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης στις εγκεκριμένες ΟΤΔ βάσει και της υπουργικής απόφασης 3206/12-12-2016 (ΦΕΚ 4111/Β/2016).

6 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η ΟΤΔ είναι υπεύθυνη για την ορθή και σύννομη εφαρμογή του τοπικού προγράμματος βάσει και του σχετικού κοινοτικού και εθνικού θεσμικού πλαισίου.

Ειδικότερα, οι υποχρεώσεις της ΟΤΔ είναι κατ' ελάχιστον οι ακόλουθες:

- Συγκρότηση και λειτουργία Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) για τη διαχείριση των θεμάτων που αφορούν στην εφαρμογή του τοπικού προγράμματος.
- Λειτουργία κατάλληλου υπηρεσιακού πυρήνα για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος.
- Εφαρμογή του εγκεκριμένου τοπικού προγράμματος.
- Πραγματοποίηση ενεργειών ευρείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού, καθώς και προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος με σκοπό την υποβολή προτάσεων από τους εν δυνάμει δικαιούχους.
- Αξιολόγηση των προτάσεων των υποψήφιων δικαιούχων, επιλογή των έργων που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος, ενημέρωση των υποψηφίων δικαιούχων για την έγκριση ή απόρριψη της πρότασής τους με πλήρη τεκμηρίωση των λόγων απόρριψής τους.
- Σύνταξη και υποβολή των τεχνικών δελτίων πράξεων του τοπικού προγράμματος.
- Παρακολούθηση και εξασφάλιση της ορθής και κανονικής εκτέλεσης των ενταγμένων στο τοπικό πρόγραμμα πράξεων.
- Υποβολή στον αρμόδιο φορέα των απαιτούμενων στοιχείων και εγγράφων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
- Ενημέρωση του αρμόδιου φορέα αναφορικά με αλλαγές, τροποποιήσεις που σχετίζονται με τους όρους και κανόνες λειτουργίας της εταιρείας.
- Τήρηση πλήρους αρχείου και φακέλων ανά δικαιούχο, καθώς και πλήρους αρχείου με όλα τα έγγραφα τα οποία αφορούν στην εφαρμογή του τοπικού προγράμματος.
- Αποδοχή και διευκόλυνση των ελέγχων όλων των αρμοδίων οργάνων και συμμόρφωση στα αποτελέσματα αυτών.
- Τήρηση των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στη δράση και τις αποφάσεις της που σχετίζονται με ενδιαφερόμενους (υποψήφιους, δικαιούχους, αναδόχους κ.λπ.).
- Συμμόρφωση ως προς τις τυχόν παρατηρήσεις και υποδείξεις από τις αρμόδιες αρχές.
- Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης οφείλουν να εφαρμόζουν σε συνεχή βάση πρακτικές αξιολόγησης και αυτό-αξιολόγησης, λαμβάνοντας υπόψη τις προδιαγραφές που τίθενται και τις ιδιαιτερότητες του τοπικού προγράμματος. Παράλληλα, υποχρεούνται να τηρούν και να παρέχουν τα απαραίτητα στοιχεία για την παρακολούθηση και αξιολόγηση ενώ όταν κληθούν οφείλουν να παρίστανται σε ημερίδες, συσκέψεις ή ομάδες που αφορούν στην παρακολούθηση και αξιολόγηση.

7 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς, στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης, υποχρεούνται να καταθέσουν Φάκελο Α και Φάκελο Β ώστε η υποψηφιότητά τους να είναι αποδεκτή.

Αναλυτικότερα, οι ενδιαφερόμενοι φορείς καλούνται να υποβάλουν τον Φάκελο Α: Προετοιμασία Τοπικού Προγράμματος, σύμφωνα με το υπόδειγμα στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

Ο Φάκελος Α αποτελεί την προετοιμασία του κάθε τοπικού προγράμματος και αφορά στα κάτωθι:

1. Περιγραφή υποψήφιου φορέα.

- Εταιρική σχέση.
- Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων.
- Στελεχιακή δομή / εγκαταστάσεις / εξοπλισμός.
- Προηγούμενη εμπειρία του υποψήφιου φορέα.
- Λοιπά στοιχεία υποψήφιου φορέα.

2. Περιγραφή περιοχής εφαρμογής.

- Παρουσίαση περιοχής εφαρμογής.
- Ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και του δυναμικού της προτεινόμενης περιοχής (φυσικό περιβάλλον, δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά, χρήσεις γης, οικονομικά στοιχεία, τεχνική και κοινωνική υποδομή, πολιτιστικά στοιχεία).

- Τεκμηρίωση της επιλογής της περιοχής εφαρμογής.

3. Περιγραφή ενεργειών διαβούλευσης, ενημέρωσης και επιμόρφωσης

- Ενέργειες διαβούλευσης.
- Ενέργειες ενημέρωσης.
- Ενέργειες επιμόρφωσης.
- Λοιπές σχετικές ενέργειες.

Για την υποβολή του Φακέλου Α ως καταληκτική ημερομηνία ορίζεται η 31/08/2017

Ο Φάκελος Α, θα εξεταστεί ως προς την πληρότητά του σύμφωνα και με τα κριτήρια επιλεξιμότητας που αποτυπώνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Οι ΟΤΔ, οι οποίες πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του Φακέλου Α, υποχρεούνται για την υποβολή του Φακέλου Β: Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER), σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙ, με καταληκτική ημερομηνία υποβολής του Φακέλου Β την 31/10/2017.

Ο Φάκελος Β αποτελεί την ποιοτική ανάλυση των στοιχείων της περιοχής παρέμβασης, την ανάλυση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης, την παρουσίαση των δράσεων / ενεργειών για την επίτευξη των προσδοκώμενων στόχων, καθώς και το σύνολο των στοιχείων που συμβάλουν ή επηρεάζουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην επίτευξη αυτών και αφορά στα κάτωθι:

- Διαβουλεύσεις με τους φορείς και τον τοπικό πληθυσμό στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης της «εκ των κάτω προς τα πάνω» διαδικασίας.
- Ανάλυση συγκριτικών πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων της περιοχής παρέμβασης (SWOT ανάλυση).
- Στόχοι και στρατηγική του τοπικού προγράμματος.
- Διαμόρφωση δράσεων και υπο-δράσεων τοπικού προγράμματος και τεκμηρίωση συμπληρωματικότητας / συνέργειας δράσεων του τοπικού προγράμματος, καθώς και συμπληρωματικότητας / συνέργειας τοπικού προγράμματος με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις.

- Χρηματοδοτικό πλάνο.

Επιπλέον, τα προτεινόμενα τοπικά προγράμματα θα πρέπει να αφορούν συγκεκριμένη περιοχή, να χαρακτηρίζονται από πολυτομεακό, να λαμβάνουν υπόψη τους την αλληλεπίδραση μεταξύ φορέων και έργων όλων των τομέων της τοπικής οικονομίας και να εφαρμόζουν προσέγγιση «εκ των κάτω προς τα άνω» με συμμετοχή των τοπικών φορέων στη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο σχεδιασμού αλλά και τη συμμετοχή των εταίρων σε επίπεδο εφαρμογής.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση αναντιστοιχίας μεταξύ των αναφερομένων στοιχείων στους Φακέλους Α & Β και επίσημων πηγών λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία των επίσημων πηγών. Ο Φάκελος Α δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 150 σελίδες και ο Φάκελος Β τις 100 σελίδες (μη συμπεριλαμβανομένων των δικαιολογητικών και παραρτημάτων).

8 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ - ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

Προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να παραλάβουν την παρούσα πρόσκληση, μπορούν να απευθύνονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων:

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2014-2020, Λ. Αθηνών 58, 3ος όροφος, Τ.Κ. 104 41 Αθήνα, τηλ.: 210 5275100 όλες τις εργάσιμες ημέρες και ώρες 09:00-15:00.

Για την παραλαβή της πρόσκλησης δεν προβλέπεται κόστος.

Αναπόσπαστα τμήματα της παρούσας πρόσκλησης αποτελούν:

- Το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ 2014-2020),
- Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020),

τα οποία συνοδεύουν την παρούσα σε ηλεκτρονική μορφή.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έχουν πρόσβαση στην αναλυτική πρόσκληση και από το διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα <http://www.agrotikianartixi.gr>. Στην ίδια ιστοσελίδα διατίθενται επίσης το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ 2014-2020) και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020), το σχετικό εθνικό και κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο, καθώς και κάθε χρήσιμες πληροφορίες σχετικές με την παρούσα πρόσκληση.

Οι υποψήφιοι μπορούν να ζητούν μόνο εγγράφως διευκρινίσεις για το περιεχόμενο της παρούσας πρόσκλησης από την ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020. Όλες οι ενδεχόμενες ερωτήσεις των ενδιαφερομένων, συνοδευόμενες από όλες τις απαντήσεις της ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα <http://www.agrotikianartixi.gr>.

Συμπληρωματικές έγγραφες διευκρινίσεις σχετικά με την παρούσα πρόσκληση, θα παρέχονται το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες προ των καταληκτικών ημερομηνιών υποβολής των Φακέλων Α και Β και εφόσον αυτές έχουν ζητηθεί τουλάχιστον δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν από την εκπνοή των σχετικών προθεσμιών.

9 ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

9.1 Προθεσμία υποβολής προτάσεων

Η προθεσμία υποβολής του Φακέλου Α λήγει στις 31/08/2017 ημέρα Πέμπτη και ώρα Ελλάδος 14:00.

Η προθεσμία υποβολής του Φακέλου Β λήγει στις 31/10/2017 ημέρα Τρίτη και ώρα Ελλάδος 14:00.

Οι προτάσεις όσων συμμετέχουν στην πρόσκληση πρέπει να υποβληθούν στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων – Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2014-2020.

Αποδεκτές είναι οι προτάσεις που έχουν παραληφθεί έγκαιρα και φέρουν αριθμό πρωτοκόλλου της ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 μέχρι την ημερομηνία και ώρα λήξης υποβολής των προτάσεων του διαγωνισμού. Μη εμπρόθεσμες υποβολές θεωρούνται μη παραδεκτές, κρίνονται σαν μη υποβληθείσες.

Μετά την κατάθεση του Φακέλου Α ή /και του Φακέλου Β η κάθε υποβολή συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων δεν γίνεται αποδεκτή αλλά απορρίπτεται ως απαράδεκτη, εκτός εκείνων που τυχόν ζητηθούν από την ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020.

Σε περίπτωση που οι υποβαλλόμενες προτάσεις δεν τηρούν τα ανωτέρω, δε λαμβάνονται υπόψη. Εναλλακτικές προτάσεις δε γίνονται δεκτές.

9.2 Σύνταξη προτάσεων

Οι προτάσεις υποβάλλονται εγγράφως στην Ελληνική Γλώσσα. Πιστοποιητικά αλλοδαπών αρχών γίνονται δεκτά, εφόσον συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην Ελληνική Γλώσσα. Όλα τα έγγραφα των προτάσεων θα πρέπει να έχουν συνταχθεί ή να έχουν επίσημα μεταφραστεί στην Ελληνική Γλώσσα διαφορετικά δεν λαμβάνονται υπόψη.

Οι προτάσεις πρέπει να είναι δακτυλογραφημένες, αριθμημένες ανά σελίδα (πλην των δικαιολογητικών) και να μη φέρουν παράτυπες διορθώσεις (σβησίματα, διαγραφές, προσθήκες, κ.λπ.). Αν υπάρχουν διορθώσεις, προσθήκες, κ.λπ. πρέπει να είναι καθαρογραμμένες και μονογραμμένες από τον υποψήφιο φορέα.

Οι προτάσεις πρέπει να υποβληθούν σε τρία (3) αντίτυπα που θα τεθούν μέσα στον ίδιο ενιαίο σφραγισμένο φάκελο πρότασης και σε ηλεκτρονική μορφή. Σε ένα από τα τρία αυτά αντίτυπα και σε κάθε σελίδα αυτού, θα γράφεται η λέξη «ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ» και αυτό θα είναι το επικρατέστερο των άλλων αντιτύπων και της ηλεκτρονικής μορφής σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ τους. Το αντίτυπο που θα φέρει την ένδειξη «ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ» θα έχει την υπογραφή στο εξώφυλλο του νομίμου εκπροσώπου του φορέα καθώς και την εταιρική σφραγίδα.

Ο ενιαίος σφραγισμένος φάκελος της πρότασης πρέπει απαραίτητα να φέρει και τις ενδείξεις:

Πρόταση υποβολής σχεδίου τοπικού προγράμματος CLLD/LEADER

Περιοχή αναφοράς: .....

Πρόσκληση για την ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ CLLD / LEADER

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2014-2020

Στοιχεία φορέα: .....

Ημερομηνία υποβολής πρότασης: .....

«Να μην ανοιχθεί από την ταχυδρομική υπηρεσία ή τη γραμματεία»

Δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν αυτοκόλλητοι φάκελοι, οι οποίοι είναι δυνατόν να αποσφραγισθούν και να επανασφραγισθούν χωρίς να αφήσουν ίχνη.

Κάθε πρόταση συνοδεύεται, εκτός φακέλου, από επιστολή, στην οποία θα πρέπει να αναφέρεται ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση. Η συνοδευτική επιστολή αποτελεί την αίτηση του υποψήφιου φορέα για συμμετοχή του στη συγκεκριμένη πρόσκληση, αναφέρει το φορέα που υποβάλλει την πρόταση και υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτού.

9.3 Περιεχόμενα φακέλων – δικαιολογητικά συμμετοχής

Όσον αφορά στον Φάκελο Α απαιτείται η υποβολή των παρακάτω επισυναπτόμενων εγγράφων:

1. Υπεύθυνη Δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, στην οποία:

- να δηλώνεται ότι μέχρι την ημερομηνία υποβολής της πρότασης οι διαχειριστές ή ο Πρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος (για τον καθένα χωριστά) δεν έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση για κάποιο από τα αδικήματα της παρ. 1 του άρθρου 43 του π.δ. 60/2007 (συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2, παράγραφος 1 της κοινής δράσης της 98/773/ΔΕΥ του Συμβουλίου, δωροδοκία, όπως αυτή ορίζεται αντίστοιχα στο άρθρο 3 της πράξης του Συμβουλίου της 26ης Μαΐου 1997 και στο άρθρο 3, παράγραφος 1 της κοινής δράσης της 98/742/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 1991, για την πρόληψη χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση από παράνομες δραστηριότητες) ή για κάποιο από τα αδικήματα της υπεξαίρεσης, της απάτης, της εκβίασης, της πλαστογραφίας, της ψευδορκίας, της δωροδοκίας και της δόλιας χρεωκοπίας,

να δηλώνεται ότι ο υποψήφιος φορέας μέχρι την ημερομηνία υποβολής της πρότασής του:

- δεν τελεί σε πτώχευση ή σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, εκκαθάριση, παύση εργασιών, αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό, αναστολή εργασιών,
- δεν έχει καταδικασθεί βάσει δικαστικής απόφασης η οποία διαπιστώνει αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική διαγωγή του,
- ότι είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος ως προς τις υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις του αντίστοιχα,
- δεν αποτελεί εξωχώρια εταιρεία κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου

4 του ν. 3310/2005 όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 5 του ν. 3414/2005.

2. Ισολογισμό και Καταστάσεις Αποτελεσμάτων τελευταίας περιόδου (1/1/2015 έως 31/12/2015), εγκεκριμένο από το ΔΣ του Υποψήφιου Φορέα.

Σε περίπτωση που δεν έχει εγκριθεί ο Ισολογισμός, να υποβληθεί το ισοζύγιο πρωτοβαθμίων και δευτεροβάθμιων Δεκεμβρίου 2015, υπογεγραμμένο από τον Πρόεδρο του ΔΣ και τον υπεύθυνο του λογιστηρίου.

Σε περίπτωση νεοσύστατου νομικού προσώπου, είναι υποχρεωτική η κατάθεση προσωρινών ισολογισμών ή οποιουδήποτε άλλου αποδεικτικού εγγράφου για τη χρηματοοικονομική κατάσταση του συμμετέχοντος.

Σε περίπτωση συμμετέχοντος που δεν έχει κατά νόμο υποχρέωση δημοσίευσης ισολογισμών, είναι υποχρεωτική η κατάθεση Υπεύθυνης Δήλωσης περί της χρηματοοικονομικής του κατάστασης, κατά τα ανωτέρω ή οποιουδήποτε άλλου σχετικού εγγράφου.

3. Αντίγραφα παρουσιολογίων των συναντήσεων / συνεδριάσεων διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκαν υπογεγραμμένα από όλους τους φορείς της περιοχής που συμμετείχαν σε αυτές, για την τεκμηρίωση της ενεργοποίησης των βασικών φορέων της περιοχής, καθώς και αντίγραφα ενεργειών ενημέρωσης και αντίγραφα παραστατικών επιμόρφωσης.

4. Τα δικαιολογητικά σύστασης (ιδρυτική πράξη, καταστατικό και τροποποιήσεις) ή σχέδιο αυτών. Σε περίπτωση που τα ανωτέρω αποτελούν πράξεις δημοσιευτές προσκομίζονται το ΦΕΚ σύστασης και το τελευταίο κωδικοποιημένο και δημοσιευμένο καταστατικό.

5. Στην περίπτωση επιχείρησης ΟΤΑ, βεβαίωση της οικείας Περιφέρειας της έδρας της ή του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η οποία περιέχει τα στοιχεία της επιχείρησης από το Μητρώο Επιχειρήσεων, εφόσον κατά το χρόνο διενέργειας του παρόντος διαγωνισμού εκδίδονται σχετικές βεβαιώσεις.

6. Πρακτικό αποφάσεων του αρμόδιου οργάνου του υποψήφιου φορέα με το οποίο:

- Εγκρίνεται η συμμετοχή του στην εν λόγω πρόσκληση.
- Εγκρίνεται και παρέχεται σε συγκεκριμένο άτομο ή άτομα (νόμιμος εκπρόσωπος) εξουσιοδότηση να υπογράψει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμπεριλαμβανομένης και της πρότασης, καθώς και για να καταθέσει την πρόταση. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση Α.Ε. οι ανωτέρω αποφάσεις λαμβάνονται από το διοικητικό συμβούλιο.

7. Απόφαση των αρμοδίων οργάνων του φορέα όπου θα περιλαμβάνονται τουλάχιστον όλες οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική υλοποίηση του τοπικού προγράμματος, καθώς και αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των φορέων σχετικά με την καταρχήν αντιπροσώπευση τους στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων

Ο υποψήφιος φορέας μπορεί να υποβάλει και επιπλέον στοιχεία τα οποία θεωρεί ότι μπορεί να ενισχύσουν την πρότασή του.

Μετά την κατάθεση των προτάσεων οι υποψήφιοι παρέχουν διευκρινίσεις επί νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών και μόνο όταν αυτές ζητούνται από την ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020.

Συνιστούν λόγο αποκλεισμού του υποψήφιου φορέα:

- η μη έγκαιρη και προσήκουσα υποβολή των δικαιολογητικών και εγγράφων της παρούσας,
- η μη πλήρωση των αναφερομένων στη σχετική υπεύθυνη δήλωση (σημείο 1) του παρόντος άρθρου και
- η σε κάθε περίπτωση αναντιστοιχία των δηλωθέντων στοιχείων με τα πραγματικά.

9.4 Ελλείψεις δικαιολογητικών

Η Επιτροπή Επιλογής των Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις δια της ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 επί των νομίμως υποβληθέντων δικαιολογητικών, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που συνδέεται με την πρόταση και τη μορφή τους, οι οποίοι οφείλουν ν' απαντήσουν εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου, καθώς και να αποκλείσει τους υποψηφίους που δεν θα αποκαταστήσουν τις ελλείψεις εντός της ως άνω ταχθείσας προθεσμίας.

10 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Η αξιολόγηση και επιλογή τόσο των περιοχών εφαρμογής όσο και των τοπικών στρατηγικών ανάπτυξης, των υποψηφίων φορέων (Φάκελος Α και Φάκελος Β) θα πραγματοποιηθεί από αρμόδιες επιτροπές οι οποίες θα απαρτίζονται από εκπροσώπους της ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020, της ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 και των ΔΑ των Περιφερειών.

Η εν λόγω αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί με την εξέταση τήρησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας και με τη βαθμολόγηση βάσει των κριτηρίων επιλογής, συμπεριλαμβανομένης και της βάσης βαθμολόγησης της παρούσας πρόσκλησης. Τα κριτήρια επιλογής κατηγοριοποιούνται σε τρεις κατηγορίες κάθε μία από τις οποίες έχει και διαφορετική βαρύτητα. Αντίστοιχα, η κάθε κατηγορία κριτηρίων απαρτίζεται από συγκεκριμένα κριτήρια το καθένα από τα οποία έχει και διαφορετική βαρύτητα εντός της κατηγορίας. Οι τρεις κατηγορίες κριτηρίων είναι οι ακόλουθες:

Α. Αξιολόγηση περιοχής παρέμβασης – Βαρύτητα 25%

Β. Αξιολόγηση στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης – Βαρύτητα 45%

Γ. Αξιολόγηση του φορέα - εταιρικής σχέσης – Βαρύτητα 30%

Προτάσεις που συγκεντρώνουν βαθμολογία πρότασης χαμηλότερη από 40 μονάδες, απορρίπτονται.

Στην περίπτωση όπου:

- Οι προτάσεις οι οποίες λάβουν βαθμολογία μεγαλύτερη της βάσης είναι περισσότερες από τον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό όπως αυτός ορίζεται στην παράγραφο 2.2.1, θα επιλεχθούν οι προτάσεις με την μεγαλύτερη βαθμολογία.

- Δύο ή περισσότερες προτάσεις λάβουν την ίδια βαθμολογία προηγείται η πρόταση που συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη βαθμολογία στην κατηγορία κριτηρίων Β.

Οι αρμόδιες Επιτροπές Αξιολόγησης (Επιλογής Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης) προβαίνουν σε συνεδριάσεις και σε λεπτομερή έλεγχο των υποβληθέντων στοιχείων σχετικά με τα παρακάτω:

Α. Τήρηση των στοιχείων επιλεξιμότητας του Φακέλου Α.

Οι Επιτροπές Αξιολόγησης σε πρώτη φάση εξετάζουν εντός 10 εργάσιμων ημερών τις υποβληθείσες προτάσεις ως προς την τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας τα οποία αφορούν τα εταιρικά σχήματα / φορείς, τις προτεινόμενες περιοχές εφαρμογής, καθώς και τις πραγματοποιηθείσες ενέργειες διαβούλευσης ενημέρωσης και επιμόρφωσης στο πλαίσιο προετοιμασίας του τοπικού προγράμματος. Οι προτάσεις οι οποίες δεν πληρούν το σύνολο των κριτηρίων απορρίπτονται ως απαράδεκτες και αποκλείονται από την περαιτέρω αξιολόγηση / βαθμολόγηση. Μετά το πέρας της διαδικασίας εξέτασης της τήρησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας του Φακέλου Α η ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 γνωστοποιεί εγγράφως στους υποψηφίους φορείς το σχετικό αποτέλεσμα. Οι φορείς οι οποίοι δεν πληρούν τα εν λόγω κριτήρια αποκλείονται από τη διαδικασία υποβολής του Φακέλου Β.

Β. Τήρηση των στοιχείων επιλεξιμότητας του Φακέλου Β.

Οι Επιτροπές Αξιολόγησης, για τις προτάσεις οι οποίες θα αξιολογηθούν θετικά κατά την πρώτη φάση, προβαίνουν στην εξέταση πληρότητας και ορθής συμπλήρωσης του Φακέλου Β.

Γ. Αξιολόγηση / βαθμολόγηση της υποβληθείσας πρότασης στο σύνολο της (Φάκελος Α και Β).

Οι Επιτροπές Αξιολόγησης στη συνέχεια προβαίνουν στη βαθμολόγηση της πρότασης στο σύνολο της (Φάκελος Α και Φάκελος Β) βάσει και των κριτηρίων βαθμολόγησης. Η βαρύτητα των ομάδων και των επιμέρους κριτηρίων, καθώς και η εξειδίκευση αυτών περιγράφονται αναλυτικά στο Παράρτημα IV της παρούσας.

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης / βαθμολόγησης των προτάσεων οι Επιτροπές Αξιολόγησης συντάσσουν πρακτικό και ενημερώνουν την ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 σχετικά με τα αποτελέσματα αυτής. Στις περιπτώσεις απόρριψης προτάσεων απαιτείται και η τεκμηρίωση στο πρακτικό των λόγων απόρριψης.

Η ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης μεριμνά για την έκδοση διοικητικής πράξης για την κατ' αρχήν έγκριση του τοπικού προγράμματος της κάθε ΟΤΔ ή την απόρριψη αυτής (συμπεριλαμβανομένων των λόγων απόρριψης) και την κοινοποιεί σε όλους τους διαγωνιζόμενους ταχυδρομικώς. Ο πίνακας αποτελεσμάτων αναρτάται στην ιστοσελίδα <http://www.agrotikianartixi.gr>.

Οι ΟΤΔ οι οποίες πληρούν τις ελάχιστες αναγκαίες προϋποθέσεις συμμετοχής (πλήρωση κριτηρίων επιλεξιμότητας Φακέλων Α και Β), μπορούν να υποβάλουν αίτηση καταβολής ενίσχυσης αναφορικά με την προετοιμασία της πρότασης και μόνο.

Σε περίπτωση αιτήσεων που έχουν υποβάλει ελλιπή στοιχεία ή των οποίων τα υποβληθέντα δεν ικανοποιούν τους όρους της παρούσας, κατά τον ως άνω έλεγχο των ελαχίστων αναγκαίων προϋποθέσεων συμμετοχής, η Επιτροπή Αξιολόγησης εισηγείται στην ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 την αιτιολογημένη απόρριψη τους.

Στην περίπτωση που μέσα στις κατά τα ανωτέρω αξιολογημένες προτάσεις έχουν καταταχθεί περισσότερες της μίας προτάσεις για την ίδια ή τμήμα της ίδιας περι-

οχής, επιλέγεται η πρόταση που έχει συγκεντρώσει τη μεγαλύτερη βαθμολογία.

Απόρριψη της αίτησης δεν αποκλείει το δικαίωμα της ομάδας να υποβάλει νέα αίτηση, σε τυχόν επόμενη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

11 ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ - ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ

Οι υποψήφιοι φορείς έχουν το δικαίωμα υποβολής προσφυγών σε εφαρμογή του άρθρου 25 του Νόμου 2690/1999 Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ΦΕΚ Α' 45/1999) επί των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης της υποβαλλόμενης πρότασης.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται εγγράφως στην ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 και πρωτοκολλούνται, εντός 10 εργάσιμων ημερών από την έγγραφη ενημέρωσή τους και πάντως πριν την έκδοση της οριστικής διοικητικής πράξης για την επιλογή σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της συνολικής πρότασης. Ενδεικτικά η προσφυγή μπορεί να αφορά την επίτευξη ή όχι των κριτηρίων επιλεξιμότητας των φακέλων Α και Β, καθώς και την βαθμολόγηση της συνολικής πρότασης.

Κάθε ενιστάμενη ΟΤΔ πρέπει να προσδιορίζει με σαφήνεια και σχετική τεκμηρίωση τους λόγους στους οποίους βασίζεται η ένστασή της. Η ένσταση πρέπει να συνοδεύεται με πλήρη αποδεικτικά στοιχεία. Η ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 διαβιβάζει αμελλητί τις ενστάσεις σε αρμόδια επιτροπή για εξέταση.

Σε περίπτωση που τα στοιχεία τα οποία συνοδεύουν την ένσταση είναι ελλιπή ή ανεπαρκή, η αρμόδια επιτροπή μπορεί να ζητήσει από την ενιστάμενη ΟΤΔ να προσκομίσει οποιαδήποτε επιπρόσθετα στοιχεία εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών. Σε περίπτωση δε που η ενιστάμενη ομάδα παραλείπει ή αρνείται να υποβάλει τα απαιτούμενα στοιχεία η ένσταση απορρίπτεται.

Η αρμόδια επιτροπή αφού εξετάσει την ένσταση γνωμοδοτεί και ενημερώνει σχετικά την ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020, η οποία αποφασίζει σχετικά και ενημερώνει την ΟΤΔ για την τύχη της ένστασής της.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο υποψήφιος φορέας υποβάλει ένσταση, η οποία αφορά την πλήρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας του Φακέλου Α και η αρμόδια επιτροπή γνωμοδοτήσει θετικά ως προς την βασιμότητα αυτής, παρέχεται στον φορέα χρόνος για την υποβολή του Φακέλου Β ίσος με τον χρόνο καθυστέρησης λόγω απόρριψης και εκδίκασης ένστασης για λόγο, που αφορά τα στοιχεία του Φακέλου Α.

12 ΕΠΙΛΟΓΗ ΟΤΔ – ΠΕΡΙΟΧΩΝ – ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης η ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 εκδίδει διοικητική πράξη για την οριστική έγκριση των τοπικών προγραμμάτων και το ύψος των σχετικών πιστώσεων. Στην συνέχεια πραγματοποιείται διαβούλευση των ΟΤΔ με την ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020 προκειμένου να αναμορφωθούν και οριστικοποιηθούν οι επιλεγμένες δράσεις και υπο-δράσεις, καθώς και οι χρηματοδοτικοί πίνακες βάσει των εγκεκριμένων πιστώσεων.

Με την συμμετοχή τους στην διαδικασία της παρούσας Πρόσκλησης οι δυνητικοί δικαιούχοι αποδέχονται πλήρως και ανεπιφύλακτα τους όρους της, όπως αυτοί θα εξειδικευθούν στα σχετικά διοικητικά έγγραφα με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των προτάσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Υπόδειγμα Φακέλου Α «Προετοιμασία Τοπικού Προγράμματος»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Υπόδειγμα Φακέλου Β «Τοπική Ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (CLLD / LEADER)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Κριτήρια Επιλεξιμότητας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: Δικαιολογητικά / Επισυναπτόμενα της Πρόσκλησης Έγγραφα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Κριτήρια Αξιολόγησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: Πίνακας προτεινόμενων υπο-δράσεων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΩΤΙΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΦΑΚΕΛΟΥ Α: ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΦΟΡΕΑ

Στο κεφάλαιο αυτό απαιτείται η αποτύπωση των στοιχείων που αφορούν στον υποψήφιο φορέα και ειδικότερα τα στοιχεία της εταιρικής σχέσης, του επιπέδου λήψης απόφασης, καθώς και της προτεινόμενης Ομάδας Τοπικής Δράσης.

Το κεφάλαιο διαρθρώνεται στα εξής υποκεφάλαια:

1.1. Η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ**1.1.1. Γενικά Στοιχεία**

- Η πλήρης επωνυμία του υποψήφιου Φορέα
- Ο διακριτικός τίτλος
- Η νομική μορφή
- Το έτος σύστασης
- Ο τόπος εγκατάστασης και τα γενικά στοιχεία του υποψήφιου Φορέα (Περιφέρεια, Περιφερειακή Ενότητα, Δήμος, Ταχ. Δ/ση, Ταχ. Κώδικας, αριθμός τηλεφώνου, αριθμός Fax, e-mail, Α.Φ.Μ., Δ.Ο.Υ)
- Οργανόγραμμα φορέα
- Διοικητικό Συμβούλιο

Στην περίπτωση που ο φορέας έχει πιστοποιηθεί κατά το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2008 να χρησιμοποιηθεί το οργανόγραμμα που περιλαμβάνει αυτό και να επισυναφθεί το σχετικό πιστοποιητικό.

1.1.2 Εταιρικό Σχήμα

Θα πρέπει να γίνει αναφορά στους φορείς που μετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο σύμφωνα και με τον παρακάτω πίνακα

A/A	Φορέας	Αριθμός μετοχών	Ποσοστό συμμετοχής	Κατηγορία βάσει των συμφερόντων που αντιπροσωπεύουν (Δημόσιος/ Ιδιωτικός)
1				

1.1.3 Τεκμηρίωση της αντιπροσωπευτικότητας των φορέων που συμμετέχουν στο εταιρικό σχήμα

Στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου απαιτείται η τεκμηρίωση της αντιπροσωπευτικότητας των φορέων που συμμετέχουν στο εταιρικό σχήμα σε σχέση με την προτεινόμενη περιοχή εφαρμογής.

Επιπλέον, πρέπει να γίνει ιδιαίτερη αναφορά στην τυχόν συμμετοχή στο εταιρικό σχήμα φορέων όπως αγροτικοί, εμπορικοί, περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί και πολιτιστικοί.

1.1.4 Χρηματοοικονομική επάρκεια του φορέα

Πρέπει να περιγράφονται / αναλύονται, με βάσει τα στοιχεία του ισολογισμού, η καθαρή θέση του υποψήφιου φορέα και ο δείκτης ρευστότητας, καθώς και να επισυνάπτονται αποδεικτικά στοιχεία για την ύπαρξη χρηματοοικονομικών πόρων στον φορέα, και ειδικότερα ισολογισμός και καταστάσεις αποτελεσμάτων τελευταίας περιόδου (1/1/2015 έως 31/12/2015), εγκεκριμένο από το ΔΣ του Υποψήφιου Φορέα.

Σε περίπτωση που δεν έχει εγκριθεί ο Ισολογισμός, να υποβληθεί το ισοζύγιο πρωτοβαθμίων και δευτεροβάθμιων Δεκεμβρίου 2015, υπογεγραμμένο από τον Πρόεδρο του ΔΣ και τον υπεύθυνο του λογιστηρίου.

Σε περίπτωση νεοσύστατου νομικού προσώπου, είναι υποχρεωτική η κατάθεση προσωρινών ισολογισμών ή οποιουδήποτε άλλου αποδεικτικού εγγράφου για τη χρηματοοικονομική κατάσταση του συμμετέχοντος.

Σε περίπτωση συμμετέχοντος που δεν έχει κατά νόμο υποχρέωση δημοσίευσης ισολογισμών, είναι υποχρεωτική η κατάθεση Υπεύθυνης Δήλωσης περί της χρηματοοικονομικής του κατάστασης, κατά τα ανωτέρω ή οποιουδήποτε άλλου σχετικού εγγράφου.

1.2 ΕΠΙΠΕΔΟ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

1.2.1. Αναλυτική παρουσίαση της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ)

Απαιτείται η συμπλήρωση του παρακάτω πίνακα:

A/A	Όνομα	Φορέας που εκπροσωπείται	Κατηγορία Φορέα βάσει των συμφερόντων που αντιπροσωπεύουν (Δημόσιος/ Ιδιωτικός)	Ποσοστό συμμετοχής

Σημειώνεται ότι κάθε φορέας που συμμετέχει στο επίπεδο λήψης αποφάσεων μπορεί να εκπροσωπείται από ένα μόνο άτομο.

1.2.2. Τεκμηρίωση της επιλογής των φορέων που συμμετέχουν στο επίπεδο λήψης αποφάσεων

Στο πλαίσιο του παρόντος κεφαλαίου πρέπει να τεκμηριωθεί η αντιπροσωπευτικότητα των φορέων που συμμετέχουν στην ΕΔΠ σε σχέση με την προτεινόμενη περιοχή εφαρμογής. Επιπλέον, πρέπει να αποτυπώνονται με σαφήνεια το ποσοστό συμμετοχής φορέων που εξυπηρετούν συμφέροντα του δημόσιου τομέα της περιοχής, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή και το ποσοστό συμμετοχής

οικονομικών και κοινωνικών εταίρων της περιοχής, καθώς και άλλων εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών της περιοχής (π.χ. φορείς αγροτικοί, εμπορικοί, περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί και πολιτιστικοί).

(Επισημαίνεται ότι, στο επίπεδο λήψης αποφάσεων, ούτε ο δημόσιος τομέας, ούτε καμία ενιαία ομάδα συμφερόντων δεν πρέπει να αντιπροσωπεύει ποσοστό άνω του 49% των δικαιωμάτων ψήφου.).

1.3. ΣΤΕΛΕΧΙΑΚΗ ΔΟΜΗ – ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

1.3.1. Το προσωπικό που ήδη απασχολεί ή προτίθεται να απασχολήσει ο υποψήφιος Φορέας στο πλαίσιο εφαρμογής της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης:

- Συντονιστής προγράμματος
- Επιστημονικό προσωπικό
- Λοιπό προσωπικό

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ	ΕΤΟΣ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ	ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1.3.2. Τεκμηρίωση της επάρκειας της στελεχιακής δομής.

(απαιτείται η σύντομη παρουσίαση και τεκμηρίωση των ειδικοτήτων / τίτλων σπουδών της στελεχιακής δομής σε σχέση και με το τοπικό πρόγραμμα).

1.3.3. Παρουσίαση κτιριακών υποδομών και εξοπλισμού.

(απαιτείται η σύντομη παρουσίαση σε πίνακα των υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων, καθώς και του εξοπλισμού, βάσει και του οργανογράμματος).

1.4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ 4 ΤΟΥ ΠΑΑ 2007-2013

Σε περίπτωση που η ΟΤΔ έχει υλοποιήσει Δράσεις στο πλαίσιο του Άξονα 4-LEADER του ΠΑΑ 2007 – 2013:

Στοιχεία υλοποίησης τοπικών προγραμμάτων του Άξονα 4 του ΠΑΑ (σε Δημόσια Δαπάνη)	
Συνολικό ποσό Δημόσιας Δαπάνης νομικών δεσμεύσεων, εκτός των λειτουργικών δαπανών, του Τ.Π. μέχρι και στις 31/12/2015.	
Ποσό Δημόσιας Δαπάνης πληρωμών, εκτός των λειτουργικών δαπανών, του Τ.Π. στις 31/12/2015.	

Ποσό Δημόσιας Δαπάνης Τ.Π., εκτός των λειτουργικών δαπανών, στις 31/12/2015.	
Αριθμός σχεδίων Μέτρου 421, στα οποία ήταν συντονιστής / εθνικός συντονιστής η ΟΤΔ 2007-2013	
Αριθμός σχεδίων Μέτρου 421, στα οποία ήταν εταίρος (εκτός συντονιστή) η ΟΤΔ 2007-2013	

* Ποσό των επιλέξιμων πραγματοποιηθεισών δαπανών των επενδύσεων.

Στους παραπάνω πίνακες δεν υπολογίζεται ο ΦΠΑ

Στον υπολογισμό ΔΔ νομικών δεσμεύσεων του Τ.Π. δεν συμπεριλαμβάνονται πράξεις οι οποίες κατά τις 31/12/2015 είχαν απενταχθεί.

1.5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥ ΦΟΡΕΑ

Να γίνει αναφορά κατά πόσο η ΟΤΔ έχει πιστοποιηθεί με κάποιο διεθνές πρότυπο και να επισυναφτεί σχετικό πιστοποιητικό ή βεβαίωση.

2. ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στο κεφάλαιο αυτό απαιτείται ο καθορισμός της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος και η ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασής της.

Το κεφάλαιο διαρθρώνεται στα εξής υποκεφάλαια:

2.1 Παρουσίαση προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης

Παρουσιάζονται οι Ο.Τ.Α. της περιοχής παρέμβασης, η έκταση, ο πληθυσμός, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Περιοχή Εφαρμογής

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής*	LEADER ΠΑΑ 2014-2020	
					Έκταση (km ²)	Μόνιμος Πληθυσμός (στοιχεία 2011)
ΣΥΝΟΛΟ						
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ/-ΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ/-ΩΝ (που εντάσσεται η περιοχή παρέμβασης)						

*προσδιορίζεται ο τύπος της περιοχής ως ακολούθως:

- ορεινές (βάσει της Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268),
- νησιωτικές (το σύνολο των νησιών της χώρας με εξαίρεση την Κρήτη και την Εύβοια),
- στις περιπτώσεις νησιωτικών περιοχών συμπληρώνεται μόνο ο χαρακτηρισμός «νησιωτική».

Επιπλέον, πρέπει να συμπληρωθεί ο Πίνακας 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Περιοχές Natura εντός των ορίων της περιοχής παρέμβασης

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ
ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ		

Για την ακριβή απεικόνιση της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης σχεδιάζονται 2 χάρτες κλίμακας 1:200.000 ή άλλης κατάλληλης, στους οποίους να αποτυπώνονται αφενός τα όρια της περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος, αφετέρου τα διοικητικά όρια των Τοπικών / Δημοτικών Κοινοτήτων, Δήμων, Περιφερειακών Ενοτήτων, Περιφερειών (γενικά στοιχεία).

Ο 1ος χάρτης περιλαμβάνει πλέον των ανωτέρω γενικών στοιχείων οικισμούς, ασφαλτοστρωμένο οδικό δίκτυο, ανάγλυφο και περιοχές Natura.

Ο 2ος χάρτης περιλαμβάνει πλέον των ανωτέρω γενικών στοιχείων, με ειδική γραμμογράφηση, τις χαρακτηρισμένες ορεινές, μειονεκτικές (βάσει της Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268) περιοχές ή νησιωτικές περιοχές.

2.2 Ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και του δυναμικού της περιοχής παρέμβασης

Το Κεφάλαιο αυτό αφορά στην παρουσίαση της προτεινόμενης περιοχής παρέμβασης, από τα οποία προκύπτουν η φυσιογνωμία και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της.

Συγκεκριμένα, πρέπει να αναπτυχθεί μία σύντομη παρουσίαση της κοινωνικο-οικονομικής εξέλιξης της περιοχής, με έμφαση στις διαδικασίες κοινωνικού και οικονομικού μετασχηματισμού, καθώς και τις αιτίες που οδήγησαν σε αυτές. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στις επιπτώσεις πρόσφατων διαρθρωτικών παρεμβάσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων των προηγούμενων περιόδων. Στην περίπτωση όπου στη στρατηγική ενός τοπικού προγράμματος προταθούν και δράσεις που αφορούν στην αντιμετώπιση της προσφυγικής / μεταναστευτικής κρίσης απαιτείται η σχετική καταγραφή και παρουσίαση των στοιχείων τεκμηρίωσης.

Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης πρέπει να βασίζεται σε επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, άλλων επίσημων πηγών, εθνικών και διεθνών, όπως Eurostat, Ε.Ο.Τ., Ο.Α.Ε.Δ., Δ.Ο.Υ., Επιμελητήρια, καθώς και σε εκτιμήσεις αξιόπιστων μελετών που είναι διαθέσιμες. Στις περιπτώσεις μη ύπαρξης στοιχείων από επίσημες πηγές είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν στοιχεία έρευνας πεδίου ή άλλα στοιχεία κατόπιν τεκμηριωμένης ανάλυσης. Η αναφορά των στοιχείων, όπου απαιτείται, πρέπει να γίνει σε επίπεδο Δήμου ή, εφόσον δεν περιλαμβάνεται το σύνολο του Δήμου στην περιοχή παρέμβασης, στο αμέσως κατώτερο επίπεδο.

Σε κάθε περίπτωση και προκειμένου τα σχετικά στοιχεία να ληφθούν υπόψη, πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρεται η σχετική πηγή προέλευσής τους. Επίσης, η προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης πρέπει να είναι συνεκτική από γεωγραφική, οικονομική και κοινωνική άποψη.

Η ανάλυση των στοιχείων που αφορούν στην προτεινόμενη περιοχή εφαρμογής πρέπει κατ'ελάχιστον να είναι σύμφωνη και με τις παρακάτω παραγράφους.

2.2.1 Φυσικό περιβάλλον

Σύντομη παρουσίαση των φυσικο-γεωγραφικών και περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών της περιοχής στο βαθμό που οι σχετικοί παράγοντες επηρεάζουν την αναπτυξιακή διαδικασία της περιοχής, όπως:

- Φυσικοί πόροι και φυσικό περιβάλλον (χαρακτηριστικά).
- Προστατευόμενες περιοχές.
- Υδατικοί πόροι.
- Πολιτισμικό περιβάλλον (διαχείριση τοπίου - κληρονομιάς, παραδοσιακών οικισμών).
- Πολιτιστικά στοιχεία.

2.2.2 Δημογραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού

- Επίπεδο και Εξέλιξη Πληθυσμού (2001 – 2011).
- Ηλικιακή Διάρθρωση Πληθυσμού (ειδικότερη αναφορά στον πληθυσμό κάτω των 35 ετών και στον πληθυσμό άνω των 55).
- Κοινωνικά Χαρακτηριστικά Πληθυσμού.

2.2.3 Οικονομικά στοιχεία

A. Γενικά Στοιχεία

- Ενδεικτικά στοιχεία ΑΕΠ (σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας), 2001 – 2011: Συνολικό ΑΕΠ, ΑΕΠ κατά κεφαλή, ΑΕΠ κατά κλάδο.
- Ενδείξεις για επίπεδο και κατανομή ΑΕΠ στην περιοχή μελέτης.
- Απασχόληση (συνολική και κατά κλάδο) 2001 – 2011.
- Εξέλιξη Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού (2001 – 2011).
- Εξέλιξη Ανεργίας – Προσέγγιση επιπέδου υποαπασχόλησης.

B. Ο πρωτογενής τομέας

- Κύρια χαρακτηριστικά (κυριότερες μορφές δραστηριότητας).
- Κύριες χρήσεις αγροτικής γης.
- Παραγωγή αγροτικών προϊόντων (έμφαση στις προοπτικές προϊόντων Ονομασίας Προέλευσης, ΠΓΕ κλπ).
- Βαθμός μεταποίησης αγροτικών προϊόντων.
- Υπάρχουσα κατάσταση στην εμπορία των αγροτικών προϊόντων.
- Χαρακτηριστικά απασχολούμενων στην γεωργία (ηλικία, κλπ). Προσέγγιση επιπέδου πολύ – απασχόλησης.

- Δασοπονία: κύρια χαρακτηριστικά.
- Άλλες δραστηριότητες του Πρωτογενούς Τομέα και η συμβολή τους στην τοπική οικονομία.

Γ. Ο δευτερογενής τομέας

- Κύρια χαρακτηριστικά (κυριότερες μορφές δραστηριότητας).
- Αριθμός, Μέγεθος και Διάρθρωση Επιχειρήσεων ανά κλάδο.
- Κλάδοι σε κρίση – αναδυόμενοι κλάδοι.

Δ. Ο τριτογενής τομέας

- Κύρια χαρακτηριστικά (κυριότερες μορφές δραστηριότητας).
- Αριθμός, Μέγεθος και Διάρθρωση Επιχειρήσεων ανά κλάδο.
- Κλάδοι σε κρίση – αναδυόμενοι κλάδοι.

Ειδικότερα, η ανάλυση του τουριστικού τομέα της περιοχής παρέμβασης πρέπει να περιλαμβάνει καταγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της τουριστικής ανάπτυξης στην περιοχή. Πρέπει να γίνει αναφορά στα εξής:

- Τουριστικά Καταλύματα, Κέντρα Αναψυχής και Ψυχαγωγίας και χωροταξική κατανομή τους.
- Ειδικές τουριστικές υποδομές, που τυχόν υπάρχουν στην περιοχή (π.χ. κέντρα πληροφόρησης, μονοπάτια μελέτης της φύσης, μουσεία, θεματικές διαδρομές, αναπτύξεις θεματικών / ειδικών ενδιαφερόντων π.χ. οινοποιία, εργαστήρια, προπονητικά/αθλητικά κέντρα, κ.λπ.).
- Λοιπές υπηρεσίες και δραστηριότητες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που σχετίζονται άμεσα με τον τουρισμό (π.χ. καταστήματα λιανικού εμπορίου, γραφεία ενοικίασης αυτοκινήτων, ταξιδιωτικά γραφεία κ.λπ.).
- Τουριστική ζήτηση (διανυκτερεύσεις, εποχικότητα, πληρότητα καταλυμάτων).
- Πόλοι προσέλκυσης επισκεπτών, π.χ. φυσικής, πολιτιστικής κληρονομιάς (εκκλησίες/μοναστήρια, αρχαιολογικοί χώροι).

2.2.4 Χωροταξική – Πολεοδομική οργάνωση

- Αξιολόγηση της θέσης της περιοχής.
- Αποστάσεις της περιοχής από σημαντικά οικιστικά κέντρα και αγορές – Συνδέσεις και αλληλεξαρτήσεις.
- Οικιστικό δίκτυο.
- Παραδοσιακοί – ιστορικοί οικισμοί.

2.2.5 Τεχνική υποδομή – Κοινωνική Υποδομή – Αναπτυξιακές Παρεμβάσεις

- Περιγραφή για την τεχνική υποδομή της περιοχής (οδικό δίκτυο – υποδομή στις μεταφορές, υποδομές περιβάλλοντος, ύδρευση – αποχέτευση κλπ).
- Περιγραφή κοινωνικής υποδομής της περιοχής (υποδομές υγείας, παιδείας, αθλητικές υποδομές, κοινωνικές υπηρεσίες, χώροι πολιτισμού κλπ).

- Διαρθρωτικές παρεμβάσεις έως σήμερα (σημαντικά έργα που έγιναν ή που σχεδιάζονται στην περιοχή και που σχετίζονται με την αναπτυξιακή στρατηγική).

3. Τεκμηρίωση της επιλογής της περιοχής εφαρμογής

Απαιτείται η τεκμηρίωση της επιλογής της προτεινόμενης περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος, καθώς και η τεκμηρίωση της συνοχής αυτής.

3 ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Στο κεφάλαιο απαιτείται η παρουσίαση του συνόλου:

- των ενεργειών διαβούλευσης με τους τοπικούς φορείς με σκοπό τον καθορισμό του εταιρικού σχήματος και την επιλογή της περιοχής εφαρμογής,
- των ενεργειών ενημέρωσης του τοπικού πληθυσμού και των τοπικών φορέων σχετικά με τον καθορισμό της περιοχής εφαρμογής,
- καθώς και η αναλυτική παρουσίαση των ενεργειών επιμόρφωσης στο πλαίσιο προετοιμασίας της παρούσας πρότασης.

3.1 Ενέργειες Διαβούλευσης

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 1 με το σύνολο των ενεργειών διαβούλευσης στις οποίες έχει προβεί ο φορέας και σχετίζονται με την προετοιμασία του τοπικού προγράμματος και ειδικότερα το εταιρικό σχήμα του φορέα και τον καθορισμό της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Συγκεντρωτικός Πίνακας Ενεργειών Διαβούλευσης*

Ημερομηνία διεξαγωγής	Τόπος διεξαγωγής	Είδος Φορέων που συμμετείχαν**	Αριθμός συμμετεχόντων	Αντικείμενο Διαβούλευσης

*συμπληρώνεται μία γραμμή ανά ενέργεια

**συμπληρώνεται το είδος των φορέων βάσει συμφερόντων (ιδιωτικών / δημόσιων)

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 2 με την αναλυτική περιγραφή των ενεργειών διαβούλευσης με την αποτύπωση των απαιτούμενων στοιχείων ανά διαβούλευση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Αναλυτικός Πίνακας ανά ενέργεια διαβούλευσης*

Είδος ενέργειας (π.χ. ημερίδα, σύσκεψη)		
Ημερομηνία διεξαγωγής		
Ομάδα/ες στόχος		
Αριθμός συμμετεχόντων		
Φορείς που συμμετείχαν	Είδος φορέων	Συμμετέχοντες
Συμπεράσματα / Αποτελέσματα		

*συμπληρώνεται ένας πίνακας ανά ενέργεια

Ακολούθως του Πίνακα 1 και του Πίνακα 2 απαιτείται η συνοπτική αναφορά στα αποτελέσματα των ενεργειών τοπικής διαβούλευσης και στον τρόπο με τον οποίο αυτά λήφθηκαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του τοπικού προγράμματος.

3.2 Ενέργειες Ενημέρωσης

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 3 με το σύνολο των ενεργειών ενημέρωσης στις οποίες έχει προβεί ο φορέας και σχετίζονται με την προετοιμασία του τοπικού προγράμματος και ειδικότερα τον καθορισμό της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Ενέργειες Ενημέρωσης

Ημερομηνία Διεξαγωγής	Τόπος Διεξαγωγής	Συμμετέχοντες*	Αριθμός Συμμετεχόντων	Αντικείμενο Ενημέρωσης

*Στις περιπτώσεις όπου η ενέργεια ενημέρωσης αφορούσε τον ευρύτερο πληθυσμό μιας περιοχής και όχι συγκεκριμένες ομάδες δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων το πεδίο συμπληρώνεται με τη φράση «τοπικός πληθυσμός»

Ακολούθως του Πίνακα 3 απαιτείται η συνοπτική αναφορά στα αποτελέσματα των ενεργειών ενημέρωσης και στον τρόπο με τον οποίο αυτά λήφθηκαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του τοπικού προγράμματος.

3.3 Ενέργειες Επιμόρφωσης

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 4 με το σύνολο των ενεργειών επιμόρφωσης οι οποίες οργανώθηκαν από τον φορέα ή οργανώθηκαν από άλλον φορέα και συμμετείχαν μέλη του φορέα, στο πλαίσιο της προετοιμασίας του τοπικού προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Ενέργειες Επιμόρφωσης

Ημερομηνία Διεξαγωγής	Τόπος Διεξαγωγής	Συμμετέχοντες*	Αντικείμενο Επιμόρφωσης

*Στο πεδίο συμπληρώνεται το ονοματεπώνυμο του συμμετέχοντος και ο φορέας τον οποίο εκπροσωπεί

Ακολούθως του Πίνακα 4 απαιτείται η συνοπτική αναφορά στα αποτελέσματα των ενεργειών επιμόρφωσης και στον τρόπο με τον οποίο αυτά λήφθηκαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του τοπικού προγράμματος.

3.4 Λοιπές Ενέργειες

Απαιτείται να συμπληρωθούν τυχόν λοιπές ενέργειες (π.χ. μελέτες σχετικές με την περιοχή εφαρμογής ή άλλες σχετικές μελέτες, συμβουλευτικές υπηρεσίες) στις οποίες έχει προβεί ο φορέας

και σχετίζονται άμεσα με την προετοιμασία του τοπικού προγράμματος και ειδικότερα το εταιρικό σχήμα του φορέα και την επιλογή της περιοχής εφαρμογής του τοπικού προγράμματος. Επιπροσθέτως, απαιτείται η συνοπτική αναφορά στα αποτελέσματα των ενεργειών αυτών και στον τρόπο με τον οποίο αυτά λήφθηκαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του τοπικού προγράμματος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΩΤΙΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΦΑΚΕΛΟΥ Β: ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (CLLD) -
LEADER

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

1. ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΠΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ «ΕΚ ΤΩΝ ΚΑΤΩ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΑΝΩ» ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Στο κεφάλαιο αυτό απαιτείται να αναφερθούν αναλυτικά οι διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν, αφενός με τους βασικούς φορείς της περιοχής παρέμβασης του σχεδίου τοπικού προγράμματος, αφετέρου με τον τοπικό πληθυσμό στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης της «εκ των κάτω προς τα πάνω» διαδικασίας. Οι εν λόγω διαβουλεύσεις πρέπει να αφορούν στη διαμόρφωση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.

1.1 Καταγραφή των ενεργειών διαβούλευσης

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 1 με το σύνολο των ενεργειών διαβούλευσης στις οποίες έχει προβεί ο φορέας και σχετίζονται με την προετοιμασία της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης του τοπικού προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Συγκεντρωτικός Πίνακας Ενεργειών Διαβούλευσης*

Ημερομηνία διεξαγωγής	Τόπος διεξαγωγής	Είδος Φορέων που συμμετείχαν**	Αριθμός συμμετεχόντων	Αντικείμενο Διαβούλευσης

*συμπληρώνεται μία γραμμή ανά ενέργεια

**συμπληρώνεται το είδος των φορέων βάσει συμφερόντων που εκπροσωπούν (ιδιωτικών / δημόσιων). Στην περίπτωση όπου η ενέργεια αφορά τον ευρύτερο τοπικό πληθυσμό αναγράφεται η φράση «τοπικός πληθυσμός».

1.2 Αναλυτική περιγραφή των διαδικασιών διαβούλευσης

Απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα 2 με το σύνολο των ενεργειών διαβούλευσης στις οποίες έχει προβεί ο φορέας και σχετίζονται με την προετοιμασία της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης του τοπικού προγράμματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Αναλυτικός Πίνακας ανά ενέργεια διαβούλευσης*

Είδος ενέργειας (π.χ. ημερίδα, σύσκεψη)		
Ημερομηνία διεξαγωγής		
Ομάδα/ες στόχος		
Αριθμός συμμετεχόντων		
Φορείς που συμμετείχαν	Είδος φορέων	Συμμετέχοντες (αριθμός)

Συμπεράσματα / Αποτελέσματα		

*συμπληρώνεται ένας πίνακας ανά ενέργεια

1.3 Συνοπτική καταγραφή αποτελεσμάτων

Απαιτείται η συνοπτική καταγραφή στα αποτελέσματα της τοπικής διαβούλευσης και στον τρόπο με τον οποίο αυτά λήφθηκαν υπόψη κατά το σχεδιασμό του τοπικού προγράμματος και ειδικότερα της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.

Σε παράρτημα της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης θα πρέπει να επισυνάπτονται Πρακτικά συναντήσεων, συνεδριάσεων ή οποιαδήποτε άλλα έγγραφα μέσα από τα οποία να αποδεικνύεται η διαβούλευση μεταξύ των βασικών φορέων της προτεινόμενης περιοχής κατά την ετοιμασία της στρατηγικής της ομάδας.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ)

Στο κεφάλαιο αυτό απαιτείται η ανάλυση **SWOT**, δηλαδή η ανάλυση των δυνάμεων - πλεονεκτημάτων (**Strengths**), αδυναμιών - μειονεκτημάτων (**Weaknesses**), προοπτικών - ευκαιριών (**Opportunities**) και απειλών - κινδύνων (**Threats**), που αντιμετωπίζει η συγκεκριμένη περιοχή, η οποία θα συνεισφέρει στη λήψη αποφάσεων και στην αποτελεσματικότερη χάραξη αναπτυξιακής στρατηγικής.

Η SWOT ανάλυση λαμβάνει στοιχεία από την αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης και βοηθάει στην εξαγωγή συμπερασμάτων.

Αναλυτικότερα, με την ανάλυση SWOT θα γίνει:

A. Αναγνώριση

1. Των πλεονεκτημάτων-δυνάμεων (**Strengths**), δηλ. των εσωτερικών συνθηκών που περιγράφουν τη θέση της περιοχής παρέμβασης, σχετίζονται άμεσα με το επίπεδο ανάπτυξης της και χαρακτηρίζονται ως πλεονεκτήματα της και
2. των μειονεκτημάτων-αδυναμιών (**Weaknesses**), δηλ. των εσωτερικών συνθηκών που μειώνουν τη θέση της περιοχής παρέμβασης ως θύλακα ανάπτυξης και χαρακτηρίζονται ως προβλήματα.

B. Εξέταση

1. Των προοπτικών – ευκαιριών (**Opportunities**), δηλ. των τρεχουσών ή μελλοντικών συνθηκών του "περιβάλλοντος" που ενεργούν θετικά για την ενδυνάμωση και την ανάπτυξη της θέσης της περιοχής και
2. των απειλών - κινδύνων (**Threats**), δηλ. των τρεχουσών ή μελλοντικών συνθηκών του "περιβάλλοντος" που ενεργούν αρνητικά στην ανάπτυξη της περιοχής.

SWOT ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	
ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ (Weaknesses)
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)

3. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Λαμβάνοντας υπόψη την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT για την προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ 2014-2020, το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020 (ΠΑΑ) και κυρίως το Μέτρο 19 αυτού, τις εισηγήσεις και απόψεις τοπικών φορέων και πληθυσμού όπως αυτές προέκυψαν από τις ενέργειες διαβούλευσης, θα καθοριστούν οι στόχοι του τοπικού προγράμματος CLLD/ LEADER, καθώς και η στρατηγική που υιοθετείται για την επίτευξη των στόχων αυτών. Η στρατηγική επίσης πρέπει να στοχεύει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για «έξυπνη, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» (ΕΕ 2020).

Στον καθορισμό των στόχων του τοπικού προγράμματος πρέπει να ληφθούν υπόψη οι στρατηγικοί στόχοι του ΠΑΑ 2014-2020:

- Μετάβαση σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγρο-διατροφικό σύστημα
- Αύξηση της «προστιθέμενης» αξίας των αγροτικών περιοχών

Οι στόχοι πρέπει να αποτυπώνονται με σαφήνεια, ώστε να είναι δυνατή η συσχέτισή τους με τα αποτελέσματα της SWOT, καθώς και τα συμπεράσματα των ενεργειών διαβούλευσης με του τοπικούς φορείς και τον τοπικό πληθυσμό. Ταυτόχρονα, οι δράσεις του τοπικού προγράμματος και τα αποτελέσματα αυτών (εκροές κάθε δράσης) πρέπει να αποδεικνύουν την άμεση σύνδεση τους με τους στόχους της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.

Η ανάπτυξη της στρατηγικής επίτευξης των στόχων απαιτείται να στηριχθεί στις στρατηγικές ανάπτυξης των επιμέρους τομέων του τοπικού προγράμματος (π.χ. αγροτικού τουρισμού, αξιοποίησης τοπικών πόρων στο γεωργικό και μη γεωργικό τομέα, κ.λπ.), αλλά και ειδικότερα στις **θεματικές κατευθύνσεις** που θα επιλεγούν, οι οποίες είναι απαραίτητο να καθορισθούν με βάση τις ανάγκες, τη δυναμική, τις δυνατότητες και προοπτικές της περιοχής. Παράλληλα, πρέπει να περιγράφεται η συνάφεια των στόχων του τοπικού προγράμματος με την αναπτυξιακή στρατηγική που υιοθετείται.

Η αναπτυξιακή στρατηγική μπορεί να διαρθρωθεί γύρω από μία βασική θεματική κατεύθυνση τοπικής ανάπτυξης η οποία μπορεί να συνδέεται συμπληρωματικά με δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις τοπικής ανάπτυξης. Τόσο η βασική όσο και οι δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις τοπικής ανάπτυξης πρέπει να συνδέονται άμεσα με την περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, τη SWOT ανάλυση και τη στρατηγική του τοπικού προγράμματος, καθώς και την περιγραφή των προτεινόμενων δράσεων.

Η βασική θεματική κατεύθυνση τοπικής ανάπτυξης πρέπει να έχει τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα στο τοπικό πρόγραμμα. Στις περιπτώσεις όπου δεν θα επιλεγούν δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις απαιτείται ανάλογη τεκμηρίωση.

Οι θεματικές κατευθύνσεις ενδεικτικά μπορούν να αφορούν στα παρακάτω:

- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγρο-διατροφικού τομέα.
- Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης και ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος.
- Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας.
- Υλοποίηση κοινωνικών δράσεων για την επίτευξη της κοινωνικής συνοχής και την καταπολέμηση της φτώχειας.
- Υλοποίηση δράσεων για την αντιμετώπιση της προσφυγικής / μεταναστευτικής κρίσης.
- Προώθηση της συμμετοχής, της συνεργασίας, της δικτύωσης και της ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ διαφορετικών περιοχών, εταίρων και κρατών.
- Ενίσχυση της καινοτομίας και των καινοτόμων παρεμβάσεων.
- Ενίσχυση της ανάπτυξης νέων τεχνολογιών.
- Διασύνδεση τομέων και οικονομικών παραγόντων.
- Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.
- Ενίσχυση δράσεων και παρεμβάσεων για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή.
- Εισαγωγή πρακτικών για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής.
- Διατήρηση - βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής.

Επιπλέον, πρέπει να αναλυθεί η συσχέτιση της στρατηγικής του τοπικού προγράμματος με την ευρύτερη στρατηγική που υιοθετείται για την περιοχή από φορείς εθνικού ή/και περιφερειακού επιπέδου.

4. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το σχέδιο του τοπικού προγράμματος διαρθρώνεται στα ακόλουθα υπο-μέτρα:

- Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/ΤΑΠΤΟΚ)
  - Κωδικός υπο-μέτρου του ΠΑΑ 2014-2020: 19.2
- Διατοπική και διακρατική συνεργασία
  - Κωδικός υπο-μέτρου του ΠΑΑ 2014-2020: 19.3
- Λειτουργία της Ομάδας Τοπικής Δράσης, απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση στην περιοχή
  - Κωδικός υπο-μέτρου του ΠΑΑ 2014-2020: 19.4

4.1 ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΓΤΑΑ

4.1.1 Δράσεις στο πλαίσιο εφαρμογής του υπο-μέτρου 19.2

Μέσω του υπομέτρου μπορούν να ενταχθούν και υλοποιηθούν:

Α) Δημόσιου χαρακτήρα παρεμβάσεις: Οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής.

Β) Ιδιωτικού χαρακτήρα παρεμβάσεις: Οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλουν στην ανάπτυξη του δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας, είναι συνδεδεμένες με την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής, είναι σύμφωνες με τα όσα προβλέπονται στο τοπικό πρόγραμμα και έχουν επιχειρηματικό χαρακτήρα.

Στο πλαίσιο του υπο-μέτρου οι φορείς καλούνται να επιλέξουν ή / και να σχεδιάσουν τις απαιτούμενες δράσεις για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης του τοπικού τους προγράμματος. Η στρατηγική του κάθε τοπικού προγράμματος θα πρέπει να εστιάζει στην ανάπτυξη του δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό οι δημόσιου χαρακτήρα παρεμβάσεις δεν μπορούν να υπερβούν το 40% της Δημόσιας Δαπάνης του υπο-μέτρου. Το σύνολο των δράσεων που θα επιλεγούν πρέπει να είναι σύμφωνες με τα οριζόμενα στους σχετικούς κανονισμούς του ΕΓΤΑΑ, το ΠΑΑ 2014-2020 και ειδικότερα το μέτρο 19.

Η κάθε ΟΤΔ έχει δυνατότητα να επιλέξει δράσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπομέτρο 19.2 ΠΑΑ2014-2020 ή / και να προτείνουν επιπλέον δράσεις με σκοπό την επίτευξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης ανάπτυξης της περιοχής εφαρμογής. Το σύνολο των δράσεων που θα προταθούν, θα αξιολογηθούν ως προς την προσφορά τους στην επίτευξη των στόχων της τοπικής στρατηγικής ανάπτυξης. Σε κάθε περίπτωση οι επιπλέον δράσεις οι οποίες θα προταθούν πρέπει να είναι

σύμφωνες με την επιλεξιμότητα του ΕΓΤΑΑ και ειδικότερα τους κανονισμούς (ΕΕ) 1305/2013 και 808/2014.

Τα ποσοστά στήριξης αφορούν σε κάθε κατηγορία ενέργειας που θα περιγράφεται στην τοπική στρατηγική. Παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε ΟΤΔ να προσαρμόζει αιτιολογημένα, βάσει της στρατηγικής σημασίας της κάθε παρέμβασης, τα ποσοστά ενίσχυσης έως και του ανώτατου επιτρεπτού ορίου.

Α) Για παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στην τοπική στρατηγική και αφορούν σε ενέργειες που καλύπτονται από το άρθρο 42 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ ισχύουν, κατ' ανώτατο, τα ποσοστά και ύψη ενίσχυσης που περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙ του Καν. (ΕΕ) 1305/2013.

Β) Για παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στην τοπική στρατηγική και αφορούν σε ενέργειες που δεν καλύπτονται από το άρθρο 42 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ ισχύουν, κατ' ανώτατο, τα ποσοστά και ύψη ενίσχυσης, που περιγράφονται στα σχετικά με τις παρεμβάσεις άρθρα, των Κανονισμών (ΕΕ) 702/2014, 651/2014 ή 1407/2013 ανάλογα.

Ειδικότερα, για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 απαιτείται ο καθορισμός του ποσοστού ενίσχυσης με σκοπό την ισοστάθμιση της επαρκούς παροχής κινήτρου σε σχέση με τον επιχειρηματικό κίνδυνο που ο κάθε επιχειρηματίας καλείται να λάβει προκειμένου να διασφαλιστεί η χρηματοδότηση οικονομικά βιώσιμων επιχειρήσεων και επιχειρηματικών σχεδίων. Στο πλαίσιο αυτό από τη χρήση του εν λόγω κανονισμού τα ποσοστά ενίσχυσης δεν μπορούν να υπερβούν το 65%. Εξάιρεση αποτελούν οι δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης όπου η στήριξη πράξεων με προϋπολογισμό έως και 20.000 € δύναται να χορηγηθεί, βάσει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013, με ένταση ενίσχυσης έως και το 100% των επιλέξιμων δαπανών.

4.1.2 Δράσεις στο πλαίσιο εφαρμογής του υπο-μέτρου 19.3

Μέσω του υπομέτρων μπορούν να ενταχθούν και υλοποιηθούν οι παρακάτω υπο-δράσεις:

- Σχέδια διατοπικών συνεργασιών
- Σχέδια διακρατικών συνεργασιών

Τα σχέδια συνεργασίας πρέπει να συνάδουν με τις τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές των περιοχών παρέμβασης των εταίρων, να αποτυπώνουν διακριτούς και μετρήσιμους στόχους, καθώς και να αποδεικνύεται η διάχυση των αποτελεσμάτων του σχεδίου στον τοπικό πληθυσμό. Τα οφέλη των σχεδίων συνεργασίας μπορούν να έχουν επιπτώσεις / αποτελέσματα και σε περιοχές εκτός της περιοχής εφαρμογής των εγκεκριμένων τοπικών προγραμμάτων. Είναι υποχρεωτικό η κάθε υποβαλλόμενη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης να περιέχει τουλάχιστον ένα προσχέδιο διατοπικής ή διακρατικής συνεργασίας.

Στα σχέδια συνεργασίας πρέπει να περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστο τα ακόλουθα:

- Αντικείμενο και στόχοι της συνεργασίας (π.χ. αναζήτηση κρίσιμης μάζας, αναζήτηση συμπληρωματικότητας, μεταφορά τεχνογνωσίας, κλπ.).
- Αναζήτηση εν δυνάμει εταίρων (κριτήρια επιλογής, χαρακτηριστικά των εταίρων κλπ.).

- Τεκμηρίωση της συνεργασίας, σε σχέση με τα χαρακτηριστικά της περιοχής, και τους στόχους της στρατηγικής.
- Ανάλυση των δράσεων που θα διεξαχθούν στο πλαίσιο του Έργου Συνεργασίας
- Πόροι που θα διατεθούν για την οργάνωση της συνεργασίας (ανθρώπινο δυναμικό, χρηματοοικονομικοί πόροι).
- Προσδοκώμενα αποτελέσματα από τη συνεργασία για την περιοχή (βραχυπρόθεσμα, μακροπρόθεσμα).
- Ενέργειες που τυχόν έχουν ήδη αναληφθεί για τη συγκρότηση της συνεργασίας.
- Προβλεπόμενος τρόπος εφαρμογής του σχεδίου συνεργασίας.

4.1.3 Δράσεις υπο-μέτρου 19.4

Το υπο-μέτρο περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες δαπανών:

- Αμοιβές προσωπικού και εξωτερικών συμβούλων.
- Λειτουργικές δαπάνες.
- Πάγια και λοιπός εξοπλισμός.
- Ενέργειες εμπύχωσης.
- Υποστηρικτικές ενέργειες (εκπόνησης μελετών, ενέργειες επιμόρφωσης, αυτό-αξιολόγηση).

Στο υπο-μέτρο περιλαμβάνονται οι απαιτούμενες ενέργειες και διαδικασίες που στοχεύουν στη στήριξη των Ομάδων Τοπικής Δράσης, οι οποίες επιλέγονται για την υλοποίηση προγράμματος τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής σε αγροτικές περιοχές στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου.

Η ένταση ενίσχυσης ορίζεται στο 100% των επιλέξιμων δαπανών. Η στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος υπο-μέτρου παρέχεται στους δικαιούχους ως επιχορήγηση και μπορεί να ανέλθει μέχρι το 20% της συνολικής δημόσιας δαπάνης που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (άρθρο 35 του Καν. (ΕΕ) 1303/2013) και του τοπικού προγράμματος. Στις περιπτώσεις όπου προκύπτει η ενεργοποίηση δράσεων / ενεργειών σε συγκεκριμένες κατηγορίες έργων που συμβάλουν στην ανάπτυξη της καινοτομίας, των συλλογικών δράσεων, της δικτύωση και της συνεργασίας (όπως αυτά θα εξειδικευτούν στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής), σε ποσοστό άνω του 10% του προϋπολογισμού των υπομέτρων 19.2 και 19.3, το ανωτέρω ποσοστό στήριξης του υπομέτρου μπορεί να ανέλθει μέχρι το 25% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του τοπικού προγράμματος. Στις περιπτώσεις όπου μία ΟΤΔ επιθυμεί να κάνει χρήση του ανωτέρου αυξημένου ποσοστού δηλώνει το ποσοστό συμμετοχής του υπομέτρου στο συνολικό τοπικό πρόγραμμα κατά την υποβολή προς αξιολόγηση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης σε σχετικό χρηματοδοτικό πίνακα. Η επιτροπή αξιολόγησης εγκρίνει το ποσοστό συμμετοχής που δηλώνει η ΟΤΔ και ο εγκεκριμένος χρηματοδοτικός πίνακας επισυνάπτεται στη σχετική έγκριση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης. Η ΟΤΔ μπορεί να κάνει χρήση των πόρων που υπερβαίνουν το 20%, στο πλαίσιο του υπομέτρου 19.4, μόνο αφού συμβασιοποιήσουν τα σχετικά έργα στο ποσοστό που προβλέπεται. Στην περίπτωση που δεν καταφέρουν να συμβασιοποιήσουν το

σχετικό ποσό οι εν λόγω πόροι δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη δαπανών του υπομέτρου 19.4 και κατανέμονται στα λοιπά υπομέτρα (19.2 και 19.3).

Το 5% κατ' ελάχιστο του συνολικού προϋπολογισμού του υπο-μέτρου θα πρέπει να αφορά δραστηριότητες εμψύχωσης του τοπικού πληθυσμού. Από την κατηγορία δαπανών που αφορά τις υποστηρικτικές ενέργειες η αυτό-αξιολόγηση είναι υποχρεωτική. Σημειώνεται ότι στο ανωτέρω πλαίσιο πριν την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων μεταξύ Αναθέτουσας Αρχής και ΟΤΔ απαιτείται, μεταξύ των άλλων, και η προσκόμιση σχεδίου δράσης τόσο για τις ενέργειες εμψύχωσης όσο και για τις ενέργειες αυτό-αξιολόγησης.

4.1.4 Περιγραφή καινοτόμων έργων, έργων συνεργασίας και έργων συλλογικών δράσεων

Στο πλαίσιο σχεδιασμού και υλοποίησης των τοπικών προγραμμάτων ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί από τις ΟΤΔ στην ενίσχυση και προώθηση των καινοτόμων έργων, των έργων συνεργασίας και των συλλογικών έργων / δράσεων.

4.1.4.1 Καινοτόμα έργα

Η Καινοτομία ορίζεται ως «η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης με σκοπό την παραγωγή ή/και παροχή νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή/και υπηρεσιών που βρίσκουν άμεσης παραγωγικής, χρηστικής ή/και εμπορικής εφαρμογής». Εναλλακτικά μπορεί να ορισθεί ότι η καινοτομία συνίσταται στην παραγωγή, την αφομοίωση και την εκμετάλλευση με επιτυχία των νέων επιτευγμάτων ή ιδεών στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα.

Μια Καινοτόμα Δράση μπορεί να είναι ριζοσπαστική, ή σταδιακή (ανάλογα με τις αλλαγές σε υφιστάμενες λειτουργίες μιας επιχείρησης) και μπορεί να αναφέρεται σε ένα νέο προϊόν ή μια νέα υπηρεσία, στους τρόπους παραγωγής τους ή στην τεχνολογία που χρησιμοποιείται, όπως και στην διοικητική δομή ενός οργανισμού (εσωτερικά ή εξωτερικά σε σχέση με τους πελάτες ή καταναλωτές).

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Ως τεχνολογική καινοτομία ορίζεται:

α. Η εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου σε σχέση με τα βασικά του χαρακτηριστικά, τις τεχνικές προδιαγραφές, το ενσωματωμένο λογισμικό ή άλλα μη υλικά συστατικά, προστιθέμενες χρήσεις ή τη φιλικότητα προς τον χρήστη, προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), ή,

β. Η εισαγωγή στην επιχείρηση μίας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής, μεθόδου παροχής και διανομής ή διαδικασίας υποστήριξης για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Το αποτέλεσμα (της διαδικασίας) θα πρέπει να είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο της παραγωγής, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής και διανομής. Καθαρά οργανωτικές ή διοικητικές μεταβολές δεν περιλαμβάνονται στην τεχνολογική καινοτομία.

Επιπρόσθετα, η τεχνολογική καινοτομία πρέπει να βασίζεται στα αποτελέσματα νέων τεχνολογικών εξελίξεων, νέων συνδυασμών υπαρχουσών τεχνολογιών ή στη χρησιμοποίηση άλλου είδους γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.

ΜΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Οργανωτική μη τεχνολογική καινοτομία είναι η εφαρμογή νέων μεθόδων ή μεταβολών των μεθόδων, όσον αφορά τη δομή ή τη διοίκηση της επιχείρησης, που αποσκοπούν στη βελτίωση της χρήσης των γνώσεων στην επιχείρηση, της ποιότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή της αποτελεσματικότητας των ροών εργασίας.

Μη τεχνολογική καινοτομία εμπορίας είναι η εφαρμογή νέων ή βελτιωμένων σχεδίων ή μεθόδων πώλησης που αποσκοπούν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή στην είσοδο σε νέες αγορές.

Α) Παραδείγματα του τι μπορεί να αφορά η τεχνολογική καινοτομία

Ο κατάλογος είναι ενδεικτικός και δεν εξαντλεί όλες τις περιπτώσεις.

1. Βιομηχανία / Παραγωγή

Καινοτομία προϊόντος / διαδικασίας

- Νέες μέθοδοι στην παρασκευή τελικών και άλλων προϊόντων / υπηρεσιών με νέες πρώτες ύλες
- Χρήση νέων φιλικών προς το περιβάλλον υλικών
- Προϊόντα βιοτεχνολογίας
- Νέες ενεργειακές τεχνολογίες στον πρωτογενή τομέα
- Φάρμακα βιολογικής βάσης
- Νέες διαγνωστικές μέθοδοι στην ιατρική ή στην παραγωγή
- Τεχνολογίες αισθητήρων
- Προϊόντα για την παροχή προστασίας του χρήστη ή περιβάλλοντος
- Συστήματα ολικής διαχείρισης απορριμμάτων ή αποβλήτων
- Αξιοποίηση απορριμμάτων / αποβλήτων.
- Μείωση ενεργειακής κατανάλωσης ανά μονάδα προϊόντος / υπηρεσίας
- Ενσωμάτωση «πράσινων» τεχνολογιών στην παραγωγική / παροχή υπηρεσιών
- Μέθοδος μέτρησης και ελέγχου διαδικασιών ή/και ποιότητας των προϊόντων με αισθητήρες
- Συστήματα που μετρούν και ελέγχουν τα αποθέματα των προϊόντων

- Εισαγωγή μεθόδων που στηρίζονται σε ψηφιακές τεχνολογίες για την ανάπτυξη της παραγωγής (π.χ. αυτοματοποιημένη γραμμή παραγωγής)
- Εισαγωγή προγραμμάτων προσομοίωσης για τον έλεγχο και τη βελτιστοποίηση των τελικών ή και των ενδιάμεσων μεθόδων της παραγωγής και των προϊόντων

2. Εμπόριο - Χονδρικό Εμπόριο

Καινοτομία «προϊόντος» ή διαδικασίας

- Εισαγωγή οικολογικών προϊόντων στη σειρά των αγαθών
- Νέα είδη υπηρεσιών πιστοποίησης
- Εισαγωγή επιπρόσθετων υπηρεσιών: συνδυασμένες υπηρεσίες (π.χ. τεχνικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, εξέταση και πιστοποίηση υπηρεσιών)
- Πώληση απευθείας στον πελάτη - Ηλεκτρονική ανταλλαγή προϊόντων
- Μείωση ενεργειακού «αποτυπώματος» παραγωγικών διαδικασιών
- Μέθοδοι εντοπισμού και ελέγχου των φορτίων
- Ψηφιακός χειρισμός προϊόντων
- Εισαγωγή καναλιών άμεσης επανατροφοδότησης μεταξύ πελάτη-παραγωγού
- Ηλεκτρονικοί κατάλογοι (π.χ. σε οπτικούς δίσκους)
- Κέντρα εξυπηρέτησης πελατών για συντονισμό όλων των απαιτήσεων των πελατών

3. Άλλες περιπτώσεις καινοτομίας

- Ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού για καινοτόμες εφαρμογές (π.χ. αγροτικό τομέα)
- Ανάπτυξη ευέλικτου και φιλικού προς το χρήστη λογισμικού
- Υπηρεσίες βιομηχανικού σχεδιασμού πρωτότυπου προϊόντος / διεργασίας / παροχής υπηρεσίας.
- Ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών εξομώωσης και μοντελοποίησης.
- Εξ' αποστάσεως συντήρηση λογισμικού και παροχή συμβουλών
- Παροχή νέων εφαρμογών και προγραμμάτων πολυμέσων
- Εφαρμογές εκπαίδευσης εξ αποστάσεως
- Εφαρμογή θερμογραφικών και μεθόδων / τεχνικών μη – καταστροφικών ελέγχων στην αποτίμηση τεχνικών συστημάτων.
- Εφαρμογές τηλεματικής και ψηφιακών συστημάτων μετάδοσης.
- Εφαρμογές τηλε-ιατρικής

Β) Παραδείγματα του τι μπορεί να είναι μη τεχνολογική καινοτομία

Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ της τεχνολογικής καινοτομίας προϊόντων και διαδικασιών και της μη τεχνολογικής καινοτομίας (οργάνωσης και εμπορίας). Για παράδειγμα:

- Τα πιστοποιητικά ISO ή η εισαγωγή συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ποιότητας είναι τεχνολογική καινοτομία μόνο όταν συνδέονται άμεσα με την εισαγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων διαδικασιών.
- Η δημιουργία μίας απλής ιστοσελίδας με πληροφορίες, χωρίς on-line νέες και πρωτότυπες υπηρεσίες δεν αποτελεί καινοτομία. Αν υπάρχουν οι πρωτότυπες υπηρεσίες τότε αποτελεί παράδειγμα μη τεχνολογικής καινοτομίας
- Οι οργανωτικές καινοτομίες θεωρούνται τεχνολογικές μόνο στην περίπτωση που βασίζονται σε νέες τεχνολογικές εφαρμογές και επιφέρουν μετρήσιμες αλλαγές στην απόδοση, για παράδειγμα αύξηση στην παραγωγικότητα ή στις πωλήσεις.

Τι δεν είναι καινοτομία οποιασδήποτε μορφής

Ένα σημαντικό κριτήριο για όλα τα είδη καινοτομίας είναι ότι πρέπει να περιέχουν μία σημαντική αλλαγή / διαφοροποίηση στα υπάρχοντα προϊόντα (αγαθά ή υπηρεσίες), τις διαδικασίες, τις μεθόδους εμπορίας ή τις οργανωτικές δομές και πρακτικές της επιχείρησης. Δεν είναι λοιπόν καινοτομία αλλαγές οι οποίες:

(1)έχουν μικρή σημασία ή εμβέλεια ή δεν επιφέρουν ικανό βαθμό νεωτερισμού στην επιχείρηση όπως:

- διακοπή χρήσης μίας διαδικασίας, μεθόδου εμπορίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης ενός προϊόντος,
- αλλαγές προερχόμενες αποκλειστικά από μεταβολές των τιμών των παραγωγικών συντελεστών,
- απλή αντικατάσταση ή αναβάθμιση ενός προϊόντος ή διαδικασίας ή συσκευασίας
- παραγωγή επί παραγγελία
- εποχιακές και άλλες κυκλικές μεταβολές.

(2) επιφέρουν “άλλες δημιουργικές βελτιώσεις”, όπου ο νεωτερισμός δεν αφορά τη χρήση ή τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά απόδοσης των προϊόντων, ούτε τον τρόπο παραγωγής ή και διανομής τους, αλλά την αισθητική ή άλλες υποκειμενικές ιδιότητες, όπως αλλαγές που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό στη μόδα ή γενικά αλλαγές αισθητικής φύσεως.

4. 1.4.2 Έργα Συνεργασίας και Συλλογικές Δράσεις / Έργα

Τα έργα συνεργασίας και οι συλλογικές δράσεις / έργα στοχεύουν στην ενίσχυση της συνεργασίας και δικτύωσης μεταξύ των τοπικών φορέων και πληθυσμών, ιδιωτικών και δημόσιων, με σκοπό να αναπτυχθούν νέοι τρόποι και διαδικασίες για την αντιμετώπιση προβλημάτων των επιλεγμένων αγροτικών περιοχών. Τα έργα αυτά μπορούν να στοχεύουν σε έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω τομείς:

- στην ενίσχυση της καινοτομίας και των καινοτόμων παρεμβάσεων για την ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας,
- στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας,
- στην εισαγωγή πρακτικών για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής,
- στην ενίσχυση δράσεων για την αντιμετώπιση της φτώχειας, των κοινωνικών ανισοτήτων και της κοινωνικής απομόνωσης και την υποστήριξη των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων,
- στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας

Οι στόχοι και τα αποτελέσματα των έργων συνεργασίας και των συλλογικών δράσεων / έργων πρέπει να συνάδουν με τις τοπικές αναπτυξιακές στρατηγικές των περιοχών παρέμβασης.

Τα εν λόγω έργα μπορούν να είναι:

Α. Έργα διατοπικής ή διακρατικής συνεργασίας

Η διατοπική και η διακρατική συνεργασία στοχεύουν στην ενίσχυση της συνεργασίας και δικτύωσης μεταξύ περιοχών κυρίως για την μεταφορά τεχνογνωσίας. Παράλληλα, μέσω των σχεδίων αυτών είναι δυνατή η ανάπτυξη και εδραίωση μίας πιο μόνιμης συνεργασίας με αντικείμενο την κοινωνική, πολιτιστική ή περιβαλλοντική ανάπτυξη της περιοχής ή ακόμα και την ανάπτυξη επαγγελματικών συνεργασιών μεταξύ των περιοχών αυτών.

Β. Δικτύωση ομοειδών ή / και συμπληρωματικών επιχειρήσεων (Clusters)

Τα «Cluster» αποτελούν ομάδες ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, συνήθως εγκατεστημένων σε γειτνιάζουσες περιοχές, οι οποίες αλληλεπιδρούν με στόχο να αναδείξουν τοπικά προϊόντα που παράγονται από διαφορετικούς μικρούς παραγωγούς σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, την επίτευξη οικονομικών κλίμακας (κοινές προμήθειες, logistics, αποθήκες κ.ά.), την πρόσβαση σε πόρους (αγορές κεφαλαίων, ανάπτυξη και μεταφορά γνώσης, εξειδικευμένο προσωπικό), την άμεση και έγκαιρη πληροφόρηση και γενικότερα την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της λειτουργίας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων - εταίρων. Οι επιχειρήσεις ενός cluster μπορούν να δραστηριοποιούνται στον ίδιο κλάδο δραστηριότητας (οριζόντια cluster) ή σε διαφορετικούς κλάδους της διαδικασίας παραγωγής αλλά να ανήκουν στην ίδια εφοδιαστική αλυσίδα (κάθετα cluster).

Η δικτύωση των επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο μπορεί να στοχεύει στην ανάδειξη των περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων, όπως τα τοπικά προϊόντα, οι τουριστικές και πολιτιστικές διαδρομές. Στα δίκτυα αυτά, εκτός από τις επιχειρήσεις – εταίρους (που ονομάζονται και «επιχειρήσεις κορμού»), μπορούν να συμμετέχουν και υποστηρικτικές επιχειρήσεις και φορείς, όπως ενώσεις βιομηχανιών και επαγγελματικά επιμελητήρια, τεχνολογικά ιδρύματα, ερευνητικά ινστιτούτα και πανεπιστήμια, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες οριζόντιου χαρακτήρα προς τους εταίρους του cluster.

Τα cluster πρέπει να αποτελούνται από τη συνεργασία τριών τουλάχιστον επιχειρήσεων οι οποίες να δεσμεύονται για το είδος της συνεργασίας από την μεταξύ τους σύμβαση στην οποία προσδιορίζονται σαφώς οι σχέσεις μεταξύ τους, ο στόχος αλλά και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Γ. Λοιπές συλλογικές δράσεις / έργα και έργα συνεργασίας

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει το σύνολο των έργων που προτείνονται και υλοποιούνται από συσπειρώσεις / ομάδες τοπικών φορέων και πληθυσμών, ιδιωτικών και δημόσιων συμφερόντων, με σκοπό να αντιμετωπιστούν συγκεκριμένα προβλήματα υστέρησης της περιοχής παρέμβασης. Οι στόχοι που θα προτείνονται μέσω του σχεδίου πρέπει να είναι συγκεκριμένοι, να συνάδουν με τους στόχους του τοπικού προγράμματος και να συμβάλουν στην κοινωνική, πολιτιστική ή περιβαλλοντική ανάπτυξη της περιοχής.

4.3 Τεχνικά δελτία δράσεων ΕΓΤΑΑ

Τίτλος Δράσης				
Κωδικός Δράσης				
Τίτλος Υπο-δράσης				
Κωδικός Υπο-δράσης				
Νομική βάση*				
Αναλυτική Περιγραφή Υπο-δράσης				
Θεματική Κατεύθυνση που εξυπηρετείται (αναφέρεται μόνο η κύρια θεματική κατεύθυνση)				
Χρηματοδοτικά στοιχεία				
	Ποσό (€)	Ποσοστό (%) σε επίπεδο υπο-μέτρου	Ποσοστό (%) σε επίπεδο μέτρου	
Συνολικός Προϋπολογισμός				
Δημόσια Δαπάνη				
Ιδιωτική Συμμετοχή				
Περιοχή Εφαρμογής				
Εν δυνάμει δικαιούχοι				
Κριτήρια Επιλογής				
A/A	Κριτήρια	Βαρύτητα	Μοριοδότηση	Τιμή βάσης

	(σαφής αποτύπωση κάθε κριτηρίου ξεχωριστά)	(ποσοστό %)	(κλίμακα 1-100)	
				(ελάχιστη βαθμολογία που οφείλει να συγκεντρώσει ο εν δυνάμει δικαιούχος)
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με άλλες δράσεις του τοπικού προγράμματος				
Συνέργεια / συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή				
Δείκτες Εκροών***				
Δείκτες Αποτελεσμάτων / Στόχου***				

* Αναφορά στο άρθρο/α του του Καν. (ΕΕ) 808/2014 για το ΕΓΤΑΑ βάσει του οποίου καθορίζεται η επιλεξιμότητα της προτεινόμενης δράσης.

*** Συμπληρώνεται λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες του Καν. (ΕΕ) 808/2014 για το ΕΓΤΑΑ.

4.4 Τεκμηρίωση συμπληρωματικότητας με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή

5. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΠΛΑΝΟ

Η αποτύπωση του χρηματοδοτικού πλάνου του τοπικού προγράμματος θα γίνει σύμφωνα με τα υποδείγματα των πινάκων που ακολουθούν.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΣΥΝ. ΚΟΣΤΟΣ	ΔΗΜ. ΔΑΠ.	ΚΟΙΝ. ΣΥΜΜ.	ΕΘΝ. ΣΥΜΜ.	ΙΔΙΩΤ. ΣΥΜΜ.
Στήριξη για την προετοιμασία στρατηγικής της τοπικής ανάπτυξης	19.1					
Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (CLLD/LEADER)	19.2					
Στήριξη για την προπαρασκευή και την υλοποίηση της συνεργασίας (διακρατική και διατοπική)	19.3					
Στήριξη για τις λειτουργικές δαπάνες και την εμπύχωση	19.4					
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΤΡΟΥ 19 ΠΑΑ 2014 -2020						

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΚΟΙΝΩΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-
2020

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ
ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΦΑΚΕΛΟΥ Α

α/α	Περιγραφή κριτηρίου	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
1	Η προτεινόμενη ΟΤΔ και η προτεινόμενη περιοχή, αποτελεί προϊόν διαβούλευσης μέσω της «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης (αντίγραφα παρουσιολογίων των συναντήσεων / συνεδριάσεων διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκαν υπογεγραμμένα από όλους τους φορείς της περιοχής που συμμετείχαν σε αυτές, για την τεκμηρίωση της εκ των κάτω προς τα επάνω προσέγγισης στο πλαίσιο της διαδικασίας καθορισμού του εταιρικού σχήματος και της περιοχής παρέμβασης, καθώς και αντίγραφα παραστατικών επιμόρφωσης).			
2	Η προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης διαθέτουν επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοοικονομικών πόρων. Ειδικότερα, ο μόνιμος πληθυσμός της περιοχής παρέμβασης κυμαίνεται μεταξύ 10.000 - 150.000 κατοίκους.			
3	Το προτεινόμενο εταιρικό σχήμα / ΟΤΔ πρέπει να συνιστά νόμιμη κοινή δομή του δημόσιου – ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού του.			
4	Η εταιρική σχέση είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 32-35 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013.			
5	Η προτεινόμενη ΟΤΔ δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη περιοχή παρέμβασης.			
6	Το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού του εταιρικού σχήματος διασφαλίζει τη δυνατότητα διαχείρισης δημοσίων / κοινοτικών κονδυλίων.			
7	Ο υποψήφιος φορέας δεν τελεί σε πτώχευση ή σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης και είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερος ως προς τις υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (κύριας και επικουρικής) και ως προς τις φορολογικές υποχρεώσεις του αντίστοιχα.			
8	Ο υποψήφιος φορέας δεν αποτελεί εξωχώρια εταιρεία κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 3310/2005 όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 5 του Ν. 3414/2005.			

9	Απόφαση των αρμοδίων οργάνων του φορέα όπου θα περιλαμβάνονται τουλάχιστον όλες οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική υλοποίηση του τοπικού προγράμματος, καθώς και αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των φορέων σχετικά με την καταρχήν αντιπροσώπευση τους στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων, σύμφωνα και με τα σημεία 7 & 8 του υποκεφαλαίου 9.3 και το κεφάλαιο 3 της πρόσκλησης.			
10	Η έδρα του υποψήφιου φορέα ή παράρτημα αυτής βρίσκεται εντός της περιοχής εφαρμογής ή στην ευρύτερη περιοχή, εφόσον τεκμηριωμένα εξασφαλίζεται ευχερής πρόσβαση προς και από την περιοχή παρέμβασης.			
11	Υποβάλλεται συνημμένα της πρότασης Υπεύθυνη Δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, σύμφωνη με το σημείο 9.3 της σχετικής πρόσκλησης.			
12	Υποβάλλονται συνημμένα της πρότασης τα δικαιολογητικά σύστασης (ιδρυτική πράξη, καταστατικό και τροποποιήσεις) ή σχέδιο αυτών. Σε περίπτωση που τα ανωτέρω αποτελούν πράξεις δημοσιευτές προσκομίζονται το ΦΕΚ σύστασης και το τελευταίο κωδικοποιημένο και δημοσιευμένο καταστατικό.			
13	Στην περίπτωση επιχείρησης ΟΤΑ, υποβάλλεται συνημμένα της πρότασης βεβαίωση της οικείας Περιφέρειας της έδρας της ή του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης η οποία περιέχει τα στοιχεία της επιχείρησης από το Μητρώο Επιχειρήσεων, εφόσον κατά το χρόνο διενέργειας του παρόντος διαγωνισμού εκδίδονται σχετικές βεβαιώσεις.			
14	Υποβάλλεται συνημμένα της πρότασης πρακτικό αποφάσεων του αρμόδιου οργάνου του υποψήφιου φορέα με το οποίο εγκρίνεται η συμμετοχή του στην εν λόγω πρόσκληση και εγκρίνεται και παρέχεται σε συγκεκριμένο άτομο ή άτομα (νόμιμος εκπρόσωπος) εξουσιοδότηση να υπογράψει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμπεριλαμβανομένης και της πρότασης, καθώς και για να καταθέσει την πρόταση. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση Α.Ε. οι ανωτέρω αποφάσεις λαμβάνονται από το διοικητικό συμβούλιο.			
15	Ο υποβαλλόμενος φάκελος Α είναι πλήρης και σύμφωνος με τα οριζόμενα στην πρόσκληση και το σχετικό υπόδειγμα.			
16	Οι προτεινόμενες περιοχές παρέμβασης πρέπει να αποτελούνται από Τοπικές / Δημοτικές Κοινότητες ή τμήματα αυτών, των οποίων ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός είναι μικρότερος των 15.000 κατοίκων			

	με εξαίρεση τα μικρά νησιά στα οποία δεν ισχύει ο ανωτέρω πληθυσμιακός περιορισμός (αφορά το σύνολο των νησιών της χώρας με εξαίρεση την Κρήτη και την Εύβοια). Προκειμένου να εξυπηρετείται το ανωτέρω πληθυσμιακό όριο ή η τοπική στρατηγική, υπάρχει η δυνατότητα εξαίρεσης ενός ή περισσότερων οικισμών μιας Τοπικής / Δημοτικής Κοινότητας. Στους εξαιρούμενους οικισμούς δεν επιτρέπονται παρεμβάσεις στις εντός σχεδίου πόλης ή εντός ορίων οικισμού περιοχές.			
17	Οι προτεινόμενες περιοχές παρέμβασης πρέπει να είναι αγροτικές περιοχές, σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΕ συμπεριλαμβανομένου του Νομού Θεσσαλονίκης και των Δήμων του Νομού Αττικής της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων			

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΦΑΚΕΛΟΥ Β

α/α	Περιγραφή κριτηρίου	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ
1	Η προτεινόμενη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης, αποτελεί προϊόν διαβούλευσης μέσω της «από κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης. Υποβάλλεται συνημμένα της πρότασης αντίγραφα παρουσιολογιών των συναντήσεων / συνεδριάσεων διαβούλευσης που πραγματοποιήθηκαν υπογεγραμμένα από όλους τους φορείς της περιοχής και τον τοπικό πληθυσμό, για την τεκμηρίωση της εκ των κάτω προς τα επάνω προσέγγισης αναφορικά με τον καθορισμό της τοπικής στρατηγικής ανάπτυξης.			
2	Το προτεινόμενο τοπικό πρόγραμμα έχει πολυτομεακό χαρακτήρα			
3	Ο υποβαλλόμενος φάκελος Β είναι πλήρης και σύμφωνος με τα οριζόμενα στην πρόσκληση και το σχετικό υπόδειγμα.			

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΩΤΙΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

ΕΠΙΣΥΝΑΠΤΟΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Σημειώστε Χ όπου ισχύει και Δ/Ε όπου δεν εφαρμόζεται.

α/α	Επισυναπτόμενα έγγραφα - δικαιολογητικά	Χ ή Δ/Ε
ΦΑΚΕΛΟΣ Α		
1	Τα δικαιολογητικά σύστασης (ιδρυτική πράξη, καταστατικό και τροποποιήσεις) ή σχέδιο αυτών. Σε περίπτωση που τα ανωτέρω αποτελούν πράξεις δημοσιευτές προσκομίζονται το ΦΕΚ σύστασης και το τελευταίο κωδικοποιημένο και δημοσιευμένο καταστατικό.	
2	Στην περίπτωση επιχείρησης ΟΤΑ, βεβαίωση της οικείας Περιφέρειας της έδρας της ή του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης η οποία περιέχει τα στοιχεία της επιχείρησης από το Μητρώο Επιχειρήσεων, εφόσον κατά το χρόνο διενέργειας του παρόντος διαγωνισμού εκδίδονται σχετικές βεβαιώσεις	
3	Πρακτικό αποφάσεων του αρμόδιου οργάνου του υποψήφιου φορέα με το οποίο εγκρίνεται η συμμετοχή του στην εν λόγω πρόσκληση και εγκρίνεται και παρέχεται σε συγκεκριμένο άτομο ή άτομα (νόμιμος εκπρόσωπος) εξουσιοδότηση να υπογράψει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμπεριλαμβανομένης και της πρότασης, καθώς και για να καταθέσει την πρόταση. Σημειώνεται ότι στην περίπτωση Α.Ε. οι ανωτέρω αποφάσεις λαμβάνονται από το διοικητικό συμβούλιο	
4	Απόφαση των αρμοδίων οργάνων του φορέα όπου θα περιλαμβάνονται τουλάχιστον όλες οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική υλοποίηση του τοπικού προγράμματος, καθώς και αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των φορέων σχετικά με την καταρχήν αντιπροσώπευση τους στο Επίπεδο Λήψης Αποφάσεων, σύμφωνα και με τα σημεία 7 & 8 του υποκεφαλαίου 9.3 και το κεφάλαιο 3 της πρόσκλησης.	
5	Ισολογισμός ή απόσπασμα ισολογισμού του τελευταίου οικονομικού έτους ή των τριών τελευταίων ετών σύμφωνα με το σημείο 2 του υπο-κεφαλαίου 9.3 της πρόσκλησης	
6	Υπεύθυνη Δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) σύμφωνα με το σημείο 1 του υπο-κεφαλαίου 9.3 της πρόσκλησης	
7	Πιστοποιητικό προτύπου σε περίπτωση που υπάρχει.	
8	Χάρτες και λοιπά στοιχεία/πίνακες που αφορούν στην αποτύπωση του κεφαλαίου 2 του παραρτήματος Ι	
9	Παραστατικά / παρουσιολόγια ενεργειών διαβούλευσης / ενημέρωσης / επιμόρφωσης που αφορούν στην τεκμηρίωση του κεφαλαίου 3 του παραρτήματος Ι	

ΦΑΚΕΛΟΣ Β		
10	Παραστατικά / παρουσιολόγια ενεργειών διαβούλευσης που αφορούν στην τεκμηρίωση του κεφαλαίου 1 του παραρτήματος II	

Ο υποψήφιος φορέας μπορεί να υποβάλει και επιπλέον στοιχεία τα οποία θεωρεί ότι μπορεί να ενισχύσουν την πρότασή του.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΩΤΙΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ**

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ CLLD/LEADER

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Α: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ					
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΘΜΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ	25%
A.1	Μόνιμος πληθυσμός ορεινών ή νησιωτικών περιοχών της περιοχής παρέμβασης	Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου, ως νησιωτική περιοχή θεωρείται το σύνολο των νησιών της χώρας εκτός Κρήτης και Εύβοιας και για την ορεινότητα σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268.	Πληθυσμός ορεινών ή νησιωτικών περιοχών της περιοχής παρέμβασης/1000	0 - <10	0
				≥10 - <50	50
				≥50 - <100	75
				≥100	100
A.2	Ποσοστό μόνιμου πληθυσμού των ορεινών ή νησιωτικών περιοχών, προς το συνολικό πληθυσμό της περιοχής	Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου, ως νησιωτική περιοχή θεωρείται το σύνολο των νησιών της χώρας εκτός Κρήτης και Εύβοιας και για την ορεινότητα σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΟΚ) 75/268.	Μόνιμος Πληθυσμός ορεινών ή νησιωτικών περιοχών της παρέμβασης/Συνολικό μόνιμο πληθυσμό περιοχής παρέμβασης	0% - <10%	0
				≥10% - <50%	50
				≥50% - <75%	75
				≥75%	100
A.3	Ηλικιακή διάρθρωση	Μόνιμος πληθυσμός <35 ετών προς τον αντίστοιχο >55	Μόνιμος πληθυσμός <35 ετών / Μόνιμος πληθυσμός >55 ετών	0% - <10%	0
				≥10% - <50%	50
				≥50% - <75%	75
				≥75%	100

A.5	Απασχόληση στον πρωτογενή τομέα	Απαγραφή 2011. (Ποσοστό Απασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα σε σχέση με τους συνολικά απασχολούμενους)	Απασχολούμενοι στον πρωτογενή τομέα / Σύνολο απασχολούμενων	0 % - <5%	0	5%
				≥5% - <15%	50	
				≥15% - <20%	75	
				≥20%	100	
A.6	Ποσοστό περιοχών NATURA 2000	Ποσοστό κάλυψης της έκτασης της περιοχής παρέμβασης από περιοχές NATURA 2000, σύμφωνα με το ψηφιακό υπόβαθρο http://geodata.gov.gr/dataset/to-diktuo-natura-2000-kai-prostateuomenes-periokhes	Έκταση περιοχών NATURA 2000 εντός της περιοχής παρέμβασης / Συνολική έκταση περιοχής παρέμβασης	0 % - <5%	0	3%
				≥5% - <15%	50	
				≥15% - <25%	75	
				≥25%	100	

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ CLLD/LEADER

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Β: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		ΒΑΘΜΟΣ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ
A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ		45%
B.1	Επάρκεια ανάλυσης της υφιστάμενης κατάστασης	0-40 0-60	5%
B.2	Επάρκεια διαβούλευσης σχετικά με την εκπόνηση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης	0-50 0-50	6%
B.3	Επάρκεια της ανάλυσης S.W.O.T.	0-30 0-30 0-40	6%

B.4	Καθορισμός θεματικών κατευθύνσεων του τοπικού προγράμματος και συσχέτισμός αυτών με τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή του	Σαφής καθορισμός θεματικών κατευθύνσεων	0-40	8%
		Συσχέτιση των θεματικών κατευθύνσεων του Τοπ. Προγ. με τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT	0-40	
		Συσχέτιση των θεματικών κατευθύνσεων με τα ποσοτικοποιημένα αποτελέσματα του τοπικού προγράμματος	0-20	
B.5	Εξειδίκευση των δράσεων της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης	Περιεχόμενο δράσεων στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης και επάρκεια εξειδίκευσης	0-40	10%
		Περιβαλλοντική διάσταση των προτεινόμενων δράσεων (10 βαθμοί χορηγούνται όταν προβλέπονται δράσεις με περιβαλλοντική θεματική κατεύθυνση. Σε διαφορετική περίπτωση το κριτήριο βαθμολογείται με 0 βαθμούς)	0-10	
		Κοινωνική διάσταση των προτεινόμενων δράσεων (10 βαθμοί χορηγούνται όταν προβλέπονται δράσεις με κοινωνική θεματική κατεύθυνση. Σε διαφορετική περίπτωση το κριτήριο βαθμολογείται με 0 βαθμούς)	0-10	
		Καινοτόμος χαρακτήρας προτεινόμενων δράσεων - δικτύωση / συνεργασία κλάδων και φορέων (20 βαθμοί χορηγούνται όταν το ποσοστό προϋπολογισμού των εν λόγω δράσεων είναι μεγαλύτερο ή ίσο του 10%. Σε διαφορετική περίπτωση το κριτήριο βαθμολογείται με 0 βαθμούς)	0-20	
		Έργα συνεργασίας που θα συμμετέχει η ΟΤΔ (0 βαθμοί για ένα προσχέδιο συνεργασίας, 20 βαθμοί για περισσότερα του ενός)	0-20	

B.6	Συνέργεια και συμπληρωματικότητα	Συνέργεια Συμπληρωματικότητα προτεινόμενων δράσεων του τοπικού προγράμματος	0-50	6%
		Συμπληρωματικότητα με λοιπές αναπτυξιακές δράσεις περιοχής	0-50	
B.7	Χρηματοδοτικό πλάνο τοπικού προγράμματος	Ισόρροπη κατανομή των πόρων σε σχέση με τους στόχους του τοπικού προγράμματος	0-50	4%
		Ποσοστό ίδιας συμμετοχής στο συνολικό κόστος του Τ.Π. (<20%: 0 βαθμοί, 20% - 30%: 25 βαθμοί, >30%: 50 βαθμοί)	0-50	

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ CLLD/LEADER

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΟΜΑΔΑΣ Γ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΡΕΑ - ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ		30%		30%		
Α/Α	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ / ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΘΜΟΥ	ΒΑΘΜΟΣ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΓΙΑ ΝΕΕΣ ΟΤΑ
Γ1	Συμμετοχή εκπροσώπων οικονομικών και κοινωνικών ομάδων της περιοχής στο εταιρικό σχήμα του φορέα	Συμμετοχή στο μετοχικό / εταιρικό κεφάλαιο του φορέα που υποβάλλει την πρόταση	Συμμετοχή Α' Βαθμού Τοπ. Αυτοδιοίκησης (Συμμετοχή όλων των ΟΤΑ Α' Βαθμού της περιοχής παρέμβασης εκτός ΠΕΔ: 20 βαθμοί. Συμμετοχή μέρους των ΟΤΑ Α' Βαθμού και της ΠΕΔ: 10 βαθμοί. Διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/20		
			Συμμετοχή Β' Βαθμού Τοπ. Αυτοδιοίκησης (Συμμετοχή όλων των ΟΤΑ Β' Βαθμού της περιοχής παρέμβασης: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί. Η συμμετοχή συλλογικών οργάνων των ΟΤΑ Β' Βαθμού δεν λαμβάνεται υπόψη στη βαθμολόγηση)	0/10		
			Αγροτικών φορέων (συνεταιρισμών, ενώσεων, συλλόγων κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός αγροτικού φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/20	4%	6%
			Εμπορικών φορέων (επιμελητήρια, συλλόγων κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/20		
			Περιβαλλοντικών φορέων (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/10		
			Κοινωνικών φορέων (γυναικες, ΑΜΕΑ, νέοι κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/10		

Γ2 Συμμετοχή εκπροσώπων οικονομικών και κοινωνικών ομάδων της περιοχής στο επίπεδο λήψης αποφάσεων (ΕΔΠ)		Πολιτιστικών φορέων (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/10		
		Συμμετοχή Α' Βαθμού Τοπ. Αυτοδιοίκησης (Συμμετοχή ΟΤΑ Α' Βαθμού της περιοχής παρέμβασης: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/20		
		Συμμετοχή Β' Βαθμού Τοπ. Αυτοδιοίκησης (Συμμετοχή όλων των ΟΤΑ Β' Βαθμού της περιοχής παρέμβασης: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί. Η συμμετοχή συλλογικών οργάνων των ΟΤΑ Β' Βαθμού δεν λαμβάνεται υπόψη στη βαθμολόγηση)	0/10		
		Αγροτικών φορέων (συνεταιρισμών, ενώσεων, συλλόγων κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός αγροτικού φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/20	4%	
		Εμπορικών φορέων (επιμελητήρια, συλλόγων κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/20		6%
		Περιβαλλοντικών φορέων (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/10		
		Κοινωνικών φορέων (γυναικες, ΑΜΕΑ, νέοι κλπ) (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/10		
		Πολιτιστικών φορέων (Συμμετοχή τουλάχιστον ενός φορέα: 10 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί.)	0/10		

Γ3	Ετοιμότητα υλοποίησης του σχεδίου	Στελέχη που απασχολούνται στο φορέα και για τα οποία υπάρχει δέσμευσή του για την απασχόλησή τους στην ΟΤΔ από την έναρξη υλοποίησης του ΤΠ.	Επάρκεια κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Υφιστάμενη κτιριακή εγκατάσταση και εξοπλισμός για το σύνολο των στελεχών του οργανογράμματος της ΟΤΔ: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί) Πιστοποίηση φορέα μέσω διεθνών προτύπων (Υπαρξη πιστοποίησης: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0-20	6%	9%
				0/20		
				0-60		
Γ4	Καθαρή θέση του φορέα	Στοιχεία ισολογισμού 1/1 - 31/12/2015 ή για τις νεοσύστατες εταιρείες, το μετοχικό τους κεφάλαιο.	Βασικός υπηρεσιακός πυρήνας (για κάθε ειδικότητα ΠΕ ή ΤΕ δίνονται 20 μονάδες με μέγιστο τους 60 βαθμούς)	0-100	4%	6%
Γ5	Δείκτης ρευστότητας (ισολογισμός 1/1 - 31/12/2015)	(κυκλοφορούν ενεργητικό + μεταβατικοί λογαριασμοί ενεργητικού) / (βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις + μεταβατικοί λογαριασμοί παθητικού). Ελάχιστος βαθμός το μηδέν (0) και μέγιστος το εκατό (100). Δείκτης ρευστότητας ≤ 0,9: 0 βαθμοί.	{(Δείκτης ρευστότητας -0,90)X100} X 5 μονάδες	0-100	2%	3%

Γ6	Ποσοστό δημόσιας δαπάνης νομικών δεσμεύσεων ως προς τη συνολική δημόσια δαπάνη του Τ.Π. μέχρι και στις 31/12/2015.	Στον υπολογισμό του ποσοστού δεν λαμβάνεται υπόψη το Μέτρο που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες, προγράμματα.	Μέγιστος βαθμός οι 100 μονάδες και ελάχιστος μηδέν (0). Ο βαθμός θα ισούται με το ποσοστό του κριτηρίου.	0-100	3%	0%
Γ7	Ποσοστό δημόσιας δαπάνης πληρωμών ως προς τη συνολική δημόσια δαπάνη του Τ.Π. ως την 31/12/2015.	Στον υπολογισμό του ποσοστού δεν λαμβάνεται υπόψη το Μέτρο που αφορά στις λειτουργικές δαπάνες..	Εφαρμόζεται ο τύπος: (Ποσοστό απορρόφησης μείον 30%) X 2 μονάδες. Μέγιστος βαθμός οι 100 μονάδες και ελάχιστος μηδέν (0).	0-100	5%	0%
Γ8	Αριθμός έργων διακρατικής ή διατοπικής συνεργασίας που συμμετείχε η ΟΤΔ κατά την 4η Προγραμματική Περίοδο		Συμμετοχή σε σχέδιο συνεργασίας ως συντονιστής ή εθνικός συντονιστής (Σε θετική απάντηση: 50 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0/50	2%	0%
			Συμμετοχή σε διατοπικό ή διακρατικό σχέδιο ως εταίρος (εκτός συντονιστή) (Σε θετική απάντηση: 30 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0/30		
			Συμμετοχή σε επιπλέον διακρατικό ή διατοπικό σχέδιο (Σε θετική απάντηση: 20 βαθμοί, διαφορετικά 0 βαθμοί)	0/20		

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΩΤΙΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΥΠΟ-ΔΡΑΣΕΩΝ

Συγχρηματοδότηση:

Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)

ΔΡΑΣΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ
19.2.1 Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης	19.2.1.1	Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης στο γεωργικό και το δασικό τομέα
	19.2.1.2	Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης σε ΜΜΕ αγροτικών περιοχών
19.2.2 Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους	19.2.2.1	Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν για την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.
	19.2.2.2	Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν για την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.
	19.2.2.3	Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.
	19.2.2.4	Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1 ^η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.
	19.2.2.5	Ενίσχυση επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κλπ) με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.
	19.2.2.6	Ενίσχυση επενδύσεων οικοτεχνίας και πολυλειτουργικών αγροκτημάτων με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.

19.2.3.1	Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.
19.2.3.2	Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.
19.2.3.3	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.
19.2.3.4	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1 ^η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.
19.2.3.5	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κλπ) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.
19.2.3.6	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων οικοτεχνίας και πολυλειτουργικών αγροκτημάτων.
19.2.4.1	Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (πχ. ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία εντός οικισμού κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια.
19.2.4.2	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (πχ. παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κ.λπ.)
19.2.4.3	Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υπηρεσίες και υποδομές αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. σημάσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή προώθηση περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές κ.λπ.)
19.2.4.4	Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων
	19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής
	19.2.4 Βασικές υπηρεσίες & ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές

	19.2.4.5	Στήριξη για μελέτες, υπηρεσίες και επενδύσεις, που συνδέονται με τον πολιτισμό, με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης (συμπεριλαμβανομένων πολιτιστικών / συνεδριακών κέντρων, μουσείων, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου –μύλοι, γεφύρια κ.λπ.)
	19.2.4.6	Στήριξη για επενδύσεις που στοχεύουν στη μετεγκατάσταση κτηρίων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, εξαιρουμένων του εκσυγχρονισμού και της αύξησης παραγωγικής ικανότητας των εγκαταστάσεων
	19.2.5.1	Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις
19.2.5 Παρεμβάσεις για τη βελτίωση υποδομών στον πρωτογενή τομέα	19.2.5.2	Βελτίωση διαχείρισης υδατικών πόρων και αποθήκευσης ύδατος (εγγειοβελτιωτικά έργα, ομβροδεξαμενές κλπ)
	19.2.6.1	Πρόληψη και αποκατάσταση δασών και δασικών εκτάσεων από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα
19.2.6 Ανάπτυξη και βελτίωση βιωσιμότητας δασών	19.2.6.2	Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων
	19.2.7.1	Πιλοτικά έργα (εκτός γεωργικού τομέα)
19.2.7 Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων	19.2.7.2	Ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα των τροφίμων και της δασοπονίας
	19.2.7.3	Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με τον αγροτουρισμό

19.2.7.4	Κοινή δράση που αναλαμβάνεται με σκοπό το μετριασμό της αλλαγής κλίματος ή την προσαρμογή σε αυτή
19.2.7.5	Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων σε δραστηριότητες που αφορούν την εκπαίδευση σχετικά με το περιβάλλον και τη διατροφή
19.2.7.6	Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων σε δραστηριότητες που αφορούν την υγειονομική περίθαλψη, την κοινωνική ένταξη και τη γεωργία που στηρίζεται από τις τοπικές κοινότητες
19.2.7.7	Οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού για τη δημιουργία, την ανάπτυξη και την προώθηση βραχέων αλυσίδων και τοπικών αγορών
19.2.7.8	Κοινές προσεγγίσεις σε ότι αφορά τα περιβαλλοντικά έργα και τις τρέχουσες περιβαλλοντικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής διαχείρισης των υδάτων, της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της διατήρησης των γεωργικών τοπίων.

Η πρόσκληση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Ιουνίου 2017

Ο Υπουργός

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ